

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIÉTÉ

woensdag

12-03-2003

13:30 uur

mercredi

12-03-2003

13:30 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het koninklijk besluit aangaande de wet op de patiëntenrechten" (nr. B184)

Sprekers: **Jo Vandeurzen, Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de tewerkstelling van gebrevetteerd verpleegkundigen in de MUG-dienst" (nr. B186)

Sprekers: **Jo Vandeurzen, Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de handhaving van de numerus clausus" (nr. B215)

Sprekers: **Luc Goutry, Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de erkenning van gewasbeschermingsmiddelen in land- en tuinbouw" (nr. B218)

Sprekers: **Yves Leterme**, voorzitter van de CD&V-fractie, **Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Philippe Seghin aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de integratie van de CDV in het FAVV" (nr. B232)

Sprekers: **Philippe Seghin, Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Robert Hondermarcq aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de ambachtelijke slagerijsector" (nr. B238)

Sprekers: **Robert Hondermarcq, Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de vogelpest" (nr. B241)

Sprekers: **Servais Verherstraeten, Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, **Arnold Van**

SOMMAIRE

Question de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'arrêté royal concernant la loi relative aux droits du patient" (n° B184)

Orateurs: **Jo Vandeurzen, Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les infirmiers brevetés employés dans les services SMUR" (n° B186)

Orateurs: **Jo Vandeurzen, Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Luc Goutry au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le maintien du numerus clausus" (n° B215)

Orateurs: **Luc Goutry, Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Yves Leterme au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'agrément de produits phytosanitaires en agriculture et en horticulture" (n° B218)

Orateurs: **Yves Leterme**, président du groupe CD&V, **Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Philippe Seghin au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'intégration de l'ACSA dans l'AFSCA" (n° B232)

Orateurs: **Philippe Seghin, Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Robert Hondermarcq au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le secteur de la boucherie artisanale" (n° B238)

Orateurs: **Robert Hondermarcq, Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Servais Verherstraeten au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la peste aviaire" (n° B241)

Orateurs: **Servais Verherstraeten, Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de

Aperenl'Environnement, **Arnold Van Aperen**

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

COMMISSION DE LA SANTE
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIETE

van

du

WOENSDAG 12 MAART 2003

MERCREDI 12 MARS 2003

13:30 uur

13:30 heures

De vergadering wordt geopend om 13.57 uur door mevrouw Yolande Avontroodt, voorzitter.
La séance est ouverte à 13.57 heures par Mme Yolande Avontroodt, présidente.

01 Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het koninklijk besluit aangaande de wet op de patiëntenrechten" (nr. B184)

01 Question de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'arrêté royal concernant la loi relative aux droits du patient" (n° B184)

01.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Mevrouw de voorzitter, op het einde van de legislatuur ontstaat er iets moois. De minister suggereert dat de oppositie zou filibusteren. Eigenlijk was het beter geweest als de heer Goutry de eerste vraag had kunnen stellen. Dan hadden we u ruimschoots de tijd kunnen geven om op adem te komen.

Ik kom tot mijn korte vraag over de patiëntenrechten. Die wet is uiteraard op dit moment reeds enige tijd in werking. Wij weten allemaal dat een aantal artikelen uit die wet een uitvoeringsbesluit behoeven. Het gaat, onder andere, over artikel 3, artikel 11, §3 over de ombudsfunctie, artikel 16 over de federale commissie voor de rechten van de patiënt en artikel 17, dat moet bepalen welke informatie het ziekenhuis aan de patiënt moet geven om zich te kunnen bevrijden van een hoofdelijke aansprakelijkheid van de arts voor het al dan niet respecteren van de patiëntenrechten door de arts in het ziekenhuis.

In deze commissie gaf u mij op een van mijn vorige vragen over dit onderwerp een antwoord dat mij enigszins bevreemdde op juridisch vlak. Uw standpunt kwam erop neer dat als de nodige schikkingen worden getroffen op contractueel niveau – het opnameformulier, veronderstel ik – en als het ziekenhuis aan de patiënt duidelijk maakt dat er geen sprake is van hoofdelijke aansprakelijkheid, deze er ook niet is – althans volgens uw antwoord - ook al is het koninklijk besluit niet verschenen dat bepaalt welke informatie het ziekenhuis precies in staat zou moeten stellen om de aansprakelijkheid voor de daden van de arts niet te moeten opnemen.

Het is belangrijk dat die situatie niet te lang aanhoudt. Er moet duidelijkheid zijn, uiteraard in eerste instantie in het belang van de patiënt, maar ook voor alle andere actoren in de gezondheidszorg. Vandaar, mijnheer de minister, mijn volgende vragen.

01.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Bien que la loi sur les droits des patients soit en vigueur depuis quelque temps déjà, certains articles doivent encore faire l'objet d'un arrêté d'exécution, à savoir l'article 3, l'article 11, §3, et les articles 16 et 17. En attendant la promulgation de l'arrêté royal concerné, un hôpital peut éviter la responsabilité solidaire du médecin concernant les droits des patients sur la base d'une disposition contractuelle.

Cet arrêté royal a-t-il été rédigé entre-temps? Que pense pouvoir ajouter le ministre par le biais de cet arrêté royal? Quand cet arrêté royal entrera-t-il en vigueur?

Le ministre a-t-il une idée de la date d'entrée en vigueur des mesures?

Kunt u meedelen of het koninklijk besluit ondertussen is opgesteld en zo ja, wat is de inhoud ervan? Gaat het over artikel 3, artikel 11, §3, artikel 16 en artikel 17?

Heeft de minister ook een idee wanneer dit allemaal in voege kan treden zodat er op het terrein juridische zekerheid ontstaat?

01.02 Minister **Jef Tavernier**: Mijnheer Vandeuren, ik dank u voor de vraag.

Artikel 17 novies van de wet op de ziekenhuizen verleent aan de Koning de bevoegdheid om de aan de patiënt mee te delen informatie vast te stellen inzake de rechtsverhoudingen tegenover de patiënt. Dit koninklijk besluit kan slechts genomen worden na advies van de federale commissie Rechten van de Patiënt.

De zaak is in feite rond en eerstdaags zal in het Belgisch Staatsblad het koninklijk besluit houdende vaststelling van de nadere regelen van deze commissie worden gepubliceerd. Politiek en administratief is het dus afgehandeld, op publicatie na. Daarna zal onverwijld die commissie worden samengesteld.

De uitvoering van hogervermeld artikel 17 novies betreft de eerste adviesaanvraag die aan deze commissie zal worden voorgelegd. Ik kan u om die reden mijn antwoord op uw vorige vraag van 15 oktober bevestigen. In de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt werd geen specifieke bepaling opgenomen in verband met de inwerkingtreding van de wet. De wet is dus met andere woorden 10 dagen na de publicatie in werking getreden, meer bepaald op 26 september 2002. Dit geldt uiteraard eveneens voor het artikel 17 van de wet op de patiëntenrechten waardoor artikel 17 novies in de ziekenhuiswet werd ingevoerd.

Ten gevolge van artikel 17 novies, vierde lid is het ziekenhuis aansprakelijk voor de tekortkomingen begaan door de beroepsbeoefenaars die er werkzaam zijn wat betreft de eerbiediging van de patiëntenrechten, met uitzondering van de tekortkomingen begaan door die beroepsbeoefenaars ten aanzien van wie in de informatie die het ziekenhuis moet verstrekken in toepassing van het derde lid, uitdrukkelijk anders is bepaald. In principe is het ziekenhuis aansprakelijk voor de tekortkomingen op het vlak van de rechten van de patiënt en voor die tekortkomingen begaan door de artsen die als zelfstandigen in het ziekenhuis tewerkgesteld zijn.

Daar het koninklijk besluit, dat in toepassing van het derde lid vaststelt welke informatie door het ziekenhuis moet worden verstrekt, op dit moment nog niet werd gepubliceerd, zijn de ziekenhuizen op dit ogenblik niet in staat informatie te verstrekken die past binnen de bepalingen van dit koninklijk besluit. Niets belet hen echter hun aansprakelijkheid voor deze geneesheren uit te sluiten voor de informatie die zij aan de patiënt op vrijwillige basis verstrekken.

Het koninklijk besluit wordt eerstdaags gepubliceerd. De federale commissie zal worden opgericht. Daarna volgt de eerste adviesvraag voor die commissie. De bepalingen in verband met verantwoordelijkheid van de artsen en ziekenhuizen blijven dezelfde als op het moment van uw vorige vraag.

01.02 **Jef Tavernier**, ministre: L'article 17 novies de la loi sur les hôpitaux autorise le Roi à préciser quelles informations doivent être communiquées au patient en ce qui concerne les relations juridiques avec le patient. Cet arrêté royal ne pourra être pris qu'après avoir reçu l'avis de la commission fédérale des droits du patient. L'arrêté royal sera publié prochainement. Une commission sera ensuite mise sur pied. Elle s'attellera immédiatement à l'examen de l'article 17 novies et se penchera également sur la question de la responsabilité. Je confirme ma réponse du 15 octobre. La loi sur les droits du patient est entrée en vigueur dix jours après sa publication, à savoir le 26 septembre 2002. Cela vaut évidemment aussi pour l'article 17 qui insère un article 17 novies dans la loi sur les hôpitaux. En vertu de l'article 17 novies, quatrième alinéa, l'hôpital est responsable des manquements commis par son personnel en ce qui concerne le respect des droits du patient, à l'exception des manquements commis par les praticiens à propos desquels les informations que l'hôpital doit fournir en application du troisième alinéa en disposent explicitement autrement. L'hôpital est en principe responsable des manquements relatifs aux droits du patient et des manquements commis par des médecins travaillant dans l'établissement en qualité d'indépendant. Dans la mesure où l'arrêté royal qui précise les informations que l'hôpital doit fournir n'a pas encore été publié, les hôpitaux ne peuvent encore se prononcer à ce sujet. Rien ne les empêche

d'exclure ces médecins de leur responsabilité pour ce qui concerne les informations fournies volontairement aux patients.

01.03 Jo Vandeurzen (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor het antwoord. Het ziet er wel naar uit dat dit niet meer in de volgende weken kan worden geregeld. U bevestigt uw standpunt zoals u het ook in uw eerste antwoord had meegedeeld. Ik blijf herhalen dat uw interpretatie betekent dat deze wet op de patiëntenrechten alleszins niet van dwingende aard is want u zegt dat het ziekenhuis op contractuele wijze aan zijn verbintenissen zoals ze werden opgenomen in artikel 17 novies *nieuw* van de ziekenhuiswet kan ontkomen. Ik denk dat dit een standpunt is dat voor discussie vatbaar is. Het is heel belangrijk dat op dat vlak zo snel mogelijk zekerheid wordt gecreëerd.

01.03 Jo Vandeurzen (CD&V): J'ai le sentiment que cette question ne pourra plus être réglée dans les prochaines semaines. Le ministre confirme la réponse qu'il avait fournie précédemment. Cela signifie que la loi sur les droits du patient n'est pas de nature contraignante: les hôpitaux peuvent échapper contractuellement aux obligations formulées dans l'article 17 novies *nouveau* de la loi sur les hôpitaux. Il importe de préciser rapidement la situation.

01.04 Minister Jef Tavernier: Om die reden zullen we ook de nodige stappen zetten. Zo ver als we kunnen. Dit moet echt. Het was beter geweest indien het volledig was afgerond.

01.04 Jef Tavernier, ministre: Nous effectuons les démarches nécessaires.

01.05 Jo Vandeurzen (CD&V): Ja, en het was nog beter geweest indien u mijn amendement had aanvaard op de wet op de patiëntenrechten dat ertoe strekte de bepaling pas te laten ingaan zodra het koninklijk besluit was gepubliceerd. Dat was het beste geweest.

01.05 Jo Vandeurzen (CD&V): Il aurait mieux valu approuver mon amendement, qui tendait à seulement faire entrer la disposition en vigueur après la publication de l'arrêté royal.

01.06 Minister Jef Tavernier: Ik pleit onschuldig.

01.07 Jo Vandeurzen (CD&V): Inderdaad, het was uw voorganger. Dat klopt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de tewerkstelling van gebrevetteerd verpleegkundigen in de MUG-dienst" (nr. B186)

02 Question de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les infirmiers brevetés employés dans les services SMUR" (n° B186)

02.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dit is een vraag om informatie over de erkenningvoorwaarden voor de MUG-diensten, meer bepaald wat betreft de verpleegkundigen die in de MUG-dienst mogen worden ingeschakeld. Als ik het allemaal goed begrepen heb, is er een koninklijk besluit van 26 maart 1999 waarin men een zekere versoepeling beoogde, met name dat men de gebrevetteerde verpleegkundigen die al een aantal jaren in de dienst actief waren toch zou toelaten om daar te blijven functioneren. Dat koninklijk besluit is echter door de Raad van State vernietigd bij arrest van 16

02.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Les incertitudes sont nombreuses quant à savoir quels infirmiers peuvent être intégrés dans un service SMUR. Un assouplissement de la législation a été autorisé par le biais d'un arrêté royal du 26 mars 1999, mais celui-ci a été annulé par le Conseil d'Etat dans un arrêt du 16

mei 2002.

Mijn eerste vraag is natuurlijk wat nu de situatie is. Ik meen dat dit in de praktijk voor heel wat ziekenhuizen van belang is. Onder welke voorwaarden mogen gebrevetteerde verpleegkundigen op dit moment worden ingeschakeld in de werking van de MUG-dienst?

Ten tweede, strekte de vroegere versoepeling ertoe te zeggen dat een gebrevetteerde dit kon doen als hij zijn ervaring bewees daterend van voor de publicatie van het koninklijk besluit. Volgens mij was dat een eenmalige mogelijkheid voor een aantal gebrevetteerde verpleegkundigen en helemaal geen structurele mogelijkheid. Het moest immers gaan om ervaring die dateerde van voor de publicatie van het vernietigde koninklijke besluit. Mijnheer de minister, als u een andere regeling of een herneming van dat koninklijk besluit overweegt, wordt dan ook overwogen om die gebrevetteerde verpleegkundigen de toelating te geven, ongeacht het ogenblik waarop die ervaring is opgedaan?

Ten derde, kunnen gebrevetteerde verpleegkundigen de bijzondere bekwaamheidstitels in spoedopname en intensieve zorgen behalen? Zo ja, onder welke voorwaarden? Ik denk dat deze problematiek niet onbelangrijk is, want de schaarste van verpleegkundigen is een reëel probleem. Er zijn ook heel wat mensen die in die diensten werken. Ik kan uiteraard geen uitspraak doen over de kwaliteit van het werk en de mogelijkheid om dit soort ervaring te laten meetellen. Toch denk ik dat het belangrijk is dat iedereen zeer duidelijk weet waaraan men zich op dit moment moet houden, te meer omdat mevrouw Vogels in de Vlaamse Gemeenschap met bekwame spoed de erkenningen heeft afgeleverd maar tevens heeft aangekondigd dat men inspecties zal doen. Dat lijkt mij ook zeer logisch. Vandaar het belang van het weten in welke mate iedereen aan de voorwaarden kan voldoen.

02.02 Minister **Jef Tavernier**: Mijnheer Vandeurzen, ik wil er vooreerst op wijzen dat de bepalingen inzake de verpleegkundige permanentie die in de erkenningsnormen voor de MUG's waren ingevoegd bij het intussen vernietigde koninklijk besluit van 26 maart 1998, opnieuw met terugwerkende kracht werden ingevoegd bij koninklijk besluit van 25 november 2002. Het betreft meer bepaald de artikelen 7 en 8 van de erkenningsnormen van de MUG's. Artikel 7 zegt: "De hoofdverpleegkundige die de leiding van het verpleegkundig personeel van de functie heeft, moet houder zijn van de bijzondere beroepstitel van gegradueerd verpleger of gegradueerd verpleegster in intensieve zorg en spoedgevallenzorg, of gegradueerd verpleger of verpleegster zijn die het bewijs levert dat hij of zij op het ogenblik van de bekendmaking van onderhavig besluit minstens vijf jaar ervaring heeft opgedaan in één der in artikel 7, 2° bedoelde diensten of gebrevetteerd verpleger of verpleegster zijn die kan bewijzen minstens vijf jaar ervaring te hebben in deze functie van hoofdverpleegkundige op de datum van de bekendmaking van dit besluit". Dat besluit werd bekendgemaakt op 2 september 1998. "Bedoelde ervaring dient opgedaan te zijn, hetzij in een erkende dienst voor intensieve verzorging, hetzij in een dienst voor intensieve behandeling die beantwoordt aan de omschrijving in bijlage 3 van het koninklijk besluit van 28 november 1986, houdende vaststelling van de normen waaraan een dienst voor medische beeldvorming waarin een transversale axiale tomograaf wordt opgesteld moet voldoen om te worden erkend als medisch-

mai 2002.

Dans quelles conditions un infirmier breveté peut-il être intégré dans un service SMUR?

S'il peut être fait appel à un infirmier breveté pour autant qu'il puisse justifier d'une expérience utile antérieure à la date de publication de l'arrêté royal en question, la question se pose de savoir pourquoi cette autorisation se limite à ceux qui peuvent justifier d'une expérience datant d'avant l'entrée en vigueur de l'arrêté royal. Pourquoi ne peut-il être envisagé d'autoriser tous les infirmiers brevetés à faire partie d'un service SMUR à partir du moment où ils peuvent prouver une expérience utile suffisante, indépendamment du moment où ils ont acquis cette expérience?

A l'heure actuelle, les infirmiers brevetés doivent-ils obtenir les compétences particulières en matière d'urgence et de soins intensifs et, dans l'affirmative, dans quelles conditions?

02.02 **Jef Tavernier**, ministre: Les dispositions en matière de permanence infirmière, qui avaient été insérées dans les normes d'agrément des SMUR par l'arrêté royal du 26 mars 1998, annulé dans l'intervalle, ont à nouveau été insérées, avec effet rétroactif, par l'arrêté royal du 25 novembre 2002. Les articles 7 et 8 des conditions d'agrément des SMUR sont très claires et renvoient, à leur tour, à un arrêté publié le 2 septembre 1998, aux annexes 1 et 3 de l'arrêté royal du 28 novembre 1986, et à l'article 6bis § 2 de la loi relative aux hôpitaux.

technische dienst zoals bedoeld in artikel 6 bis §2 van de wet op de ziekenhuizen, hetzij in een spoedgevallendienst die beantwoordt aan de omschrijving in de bijlage 1 bij voormeld besluit van 28 november 1986".

(...)

Dat alles is belangrijk voor mensen die zich daar op het terrein echt mee bezighouden en zij zullen u wel kunnen uitleggen wat bedoeld wordt met een transversale axiale tomograaf.

02.03 Jo Vandeurzen (CD&V): Het gaat om een gewone scanner?

02.04 Minister Jef Tavernier: Ja, maar dan wel transversaal. Ik kom tot artikel 8. Onverminderd de bepalingen inzake de beschikbaarheid van het verpleegkundig personeel van de functie gespecialiseerde spoedgevallenzorg, moet de MUG-functie 24 uur op 24 voorzien in een eigen verpleegkundige permanentie van ten minste één persoon die houder is van de bijzonder beroepstitel van gegradueerd verpleger of verpleegster in intensieve zorg en spoedgevallenzorg, tenzij hij of zij als gegradueerde of gebrevetteerde verpleger of verpleegster kan bewijzen dat hij of zij op het ogenblik van de bekendmaking van dit besluit minstens vijf jaar ervaring heeft opgedaan in een van de diensten bedoeld in artikel 7, tweede lid. Dat is de wettelijke bepaling, de voorwaarde.

Destijds, gedurende de vorige legislatuur, was het een bewuste keuze om voor de gebrevetteerde verpleegkundigen een uitdovende regeling in het leven te roepen. Zij werd voorbehouden voor de verpleegkundigen die op dat ogenblik de bovenvermelde beroepsactiviteit gedurende vijf jaar hadden uitgeoefend. Dus gaat het in feite over zij die niet aan de voorwaarde beantwoorden, maar vijf jaar ervaring hebben. Dat betekent echter dat het een uitdovende regeling is.

De motivering voor het behoud van deze regeling bevindt zich in het feit dat ook de verpleegkundige aspecten van de spoedgevallenzorg van zo complexe aard zijn dat zij een bepaald niveau in opleiding vergen. Derhalve is het een regeling met het oog op het nastreven van kwaliteitsgezondheidszorg.

Ten derde, voor de erkenningsnorm moeten de gebrevetteerde verpleegkundigen, waarover het in feite gaat, geen bijzondere beroepsopleidingen volgen. Niettemin staat het de ziekenhuizen op het terrein vrij om hun verpleegkundigen in die zin te stimuleren. Ik geloof dat daarmee uw vragen beantwoord zijn.

02.05 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik apprecieer dat mevrouw Vogels de erkenning erg snel heeft afgeleverd. Ik ben echter wel enigszins verbaasd. Ik heb hier een brief van mevrouw Vogels, die gericht is aan een verpleegkundige die klaagde over het feit dat hij als gebrevetteerde niet meer in aanmerking kwam. De brief is gedateerd op 23 januari 2003. Mevrouw Vogels schijnt niet te weten dat u in een koninklijk besluit van november 2002 die zaak opnieuw hebt geregeld. Dat verbaast me. Mevrouw Vogels meldt dat u er ernstig mee bezig bent,

02.04 Jef Tavernier, ministre: La fonction SMUR doit prévoir, 24 heures sur 24, une propre permanence infirmière d'au moins une personne disposant du titre professionnel d'infirmier gradué en soins intensifs et d'urgence, à moins qu'il ne soit question de cinq ans d'expérience utile au moment de la publication de la décision dans l'un des services, tel que décrit à l'article 17, alinéa 2. Au cours de la législature précédente, il a été choisi d'autoriser également des infirmiers qui ne satisfaisaient pas aux conditions, mais qui avaient exercé l'activité professionnelle en question durant cinq ans. Il s'agissait donc d'une mesure vouée à l'extinction. Les aspects infirmiers des soins d'urgence sont d'une complexité telle qu'ils nécessitent effectivement un niveau de formation spécifique. Nous souhaitons garantir, de cette manière, des soins de santé de qualité. Pour ce qui est de la norme d'agrément, les infirmiers brevetés ne doivent pas suivre de formation professionnelle particulière. Toutefois, les hôpitaux peuvent tout de même les y inciter.

02.05 Jo Vandeurzen (CD&V): Je m'étonne à propos d'une lettre du 23 janvier 2003 adressée par Mme la ministre Vogels à un infirmier qui se plaignait du fait qu'il n'entrait plus en ligne de compte comme infirmier breveté. Mme Vogels ignore manifestement que le ministre a

maar ik had gehoopt dat de voor Vlaanderen bevoegde minister in januari op de hoogte was geweest dat de zaak opnieuw in orde was gebracht.

réglé la question par l'arrêté royal de novembre 2002. N'aurait-elle pas dû être au courant?

02.06 Minister **Jef Tavernier**: Ik ben al blij dat mevrouw Vogels besepte dat ik daar ernstig aan werkte.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag B227 van mevrouw Greta D'hondt werd ingetrokken.

03 Vraag van de heer **Luc Goutry** aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de handhaving van de numerus clausus" (nr. B215)

03 Question de M. **Luc Goutry** au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le maintien du numerus clausus" (n° B215)

03.01 **Luc Goutry** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de vraag gaat inderdaad over de wenselijkheid van de verdere toepassing van de zogenaamde numerus clausus en in afgeleide orde van de contingentering van het aantal artsen en tandartsen in ons land. Ik trek aan de alarmbel, want we vernemen recent dat de Franstalige gemeenschapsminister de heer Dupuis voor het hoger onderwijs aankondigt dat er een afschaffing komt van elke numerus clausus voor studenten geneeskunde.

03.01 **Luc Goutry** (CD&V): Le ministre français de l'enseignement supérieur a annoncé la suppression du numerus clausus pour les étudiants en médecine. Ce numerus clausus n'a d'ailleurs pour ainsi dire pas été appliqué dans l'enseignement francophone.

Eigenlijk verwondert mij dat niet zo erg, want ik herinner mij dat ik hierover in het verleden een paar keer vragen heb gesteld, zelfs in de tijd van uw voorgangster mevrouw Aelvoet. Het is een zekere professor Delière die steeds maar dezelfde toon voert in Franstalig België en zegt dat we weldra dokters tekort zullen hebben en dat de numerus clausus zou moeten afgeschaft worden. Het Franstalig onderwijs heeft de facto tot hertoe nauwelijks de numerus clausus toegepast. Zij hadden zagezegd een slechte regeling, waarbij ze na het derde jaar een filter zouden inbouwen. Wij zijn tenminste zo consequent geweest om aan de studenten te zeggen dat ze aan de studies niet kunnen beginnen. Dit is veel beter dan na drie jaar of zelfs na de hele studie te zeggen dat men op de arbeidsmarkt als dokter niet aan de slag kan.

Au niveau fédéral, il existe toujours un contingentement quant au nombre de médecins qui ont terminé leurs études et qui peuvent accéder au marché du travail. Il en résulte qu'en 2004, 612 médecins francophones ayant achevé leurs études se présenteront pour les 280 places qui leur sont attribuées. Les étudiants en médecine exigeront donc également la suppression du contingentement.

Los van de keuze die regionaal gemaakt is, dit is een onderwijsmaterie, is er toch een belangrijk federaal impact. De contingentering is immers nog altijd een federale bevoegdheid. Ik heb er ook al herhaaldelijk met minister Vandenbroucke over gesproken. Hij houdt zeer sterk vast aan de contingentering. Het is federaal de enige stok die wij hebben. Hij ziet er ook de logica van in dat dit op een goede manier moet gebeuren via het onderwijs. Vandaar de toelatingsproef en de numerus clausus die werd ingevoerd.

Si la Communauté flamande organise des épreuves d'admission systématiques et pas la Communauté française, il s'en suit une pression sur le marché du travail, avec comme corollaire une substitution indésirable.

Men zegt ons dat het een ramp zal worden in Franstalig België. Ik citeer cijfers die ik daarover gevonden heb. Als de federale contingentering blijft bestaan zullen er in 2004 in principe 612 Franstalige artsen afstuderen die zich zullen aanbieden voor amper 280 toe te wijzen plaatsen. Omdat men de facto nooit een toelatingsproef heeft georganiseerd of een numerus clausus heeft ingevoerd, heeft men nu al een overaanbod aan Franstalige dokters,

Le ministre confirme-t-il la situation en Communauté française, telle que nous la relatent la presse et le Journal du Médecin? Quelles en sont les conséquences pour le contingentement fédéral? Le ministre estime-t-il que le

zelfs als de contingentering blijft bestaan. Er zijn dan veel te weinig plaatsen voor de Franstalige dokters.

Ofwel moet men de contingentering laten springen en ze dan laten instromen. Het is het een of het ander. Als de Franstaligen toch beweren dat ze er te weinig hebben. Als wij de contingentering blijven behouden dan zit men met een situatie dat men er vierhonderd naar huis zal moeten sturen. Los van al deze dingen, wij hebben het vroeger bij herhaling gevraagd toen de Franstaligen niet bewogen. We hebben gezegd dat het systeem in het Franstalige onderwijs niet werkt. We hebben ons daarover beklaagd. Er is natuurlijk niets aan gebeurd. Maar ondertussen rijst er wel een probleem. Wij zijn natuurlijk ook bekommerd omwille van de mogelijke scheeftrekking die daardoor op communautair vlak zou kunnen ontstaan. Men moet ernstig zijn. Men vraagt aan de Vlamingen om het contingent te volgen. Zij doen dat via de toelatingsproef, ze zijn consequent en ze hebben er al sinds jaren ook de consequenties van gedragen. Men doet dat in Franstalig België niet. Men laat hen maar verder studeren voor arts en men vult dan ook die federale contingentering in. Dan komt er natuurlijk een scheeftrekking. Dan ontstaat er een druk, want hier dreigt men veeleer wat aan de lage kant te zitten. Als er daar meer zijn, krijgen we natuurlijk een substitutie. We voelen het zo al aankomen.

Mijnheer de minister, vandaar dat ik u een aantal vragen wil stellen. Ten eerste, kan u mij deze gang van zaken in Wallonië bevestigen? Is het waar wat ik erover lees in de pers, in de artsenkranten? Het zijn mijn enige bronnen waarover ik beschik om mij hierover te bevragen.

Ten tweede, indien dit zo is, wat zijn dan de gevolgen op het vlak van de federale contingentering? Dat is toch iets dat voor het hele land is geregeld.

Ten derde, vindt de minister dat deze contingentering verder dient gehandhaafd te blijven? Indien u ja zegt, dan moet er toch een consequentie zijn op het vlak van het onderwijs.

Ten vierde, wat zal de minister concreet ondernemen om op communautair vlak een scheeftrekking te vermijden waarbij er druk zou ontstaan, misschien wel een onderaanbod aan Vlaamse zijde en een overaanbod aan Waalse zijde?

Ten vijfde, welke maatregelen zult u nemen om het federaal contingenteringssysteem volledig te laten naleven? Ik ga ervan uit dat u dat zal doen aangezien minister Vandenbroucke tot hertoe steeds heeft gezegd dat het strikt hoefde te gebeuren. Ik kreeg graag een antwoord op deze vragen, mijnheer de minister.

03.02 Minister **Jef Tavernier**: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik kan bevestigen dat de regering van de Franse Gemeenschap en eigenlijk het parlement van de Franse Gemeenschap de filter heeft afgeschaft, dit zowel in de derde kandidatuur geneeskunde als in de tweede kandidatuur tandheelkunde.

Er is wel discussie over de cijfers die u geeft en deze waarover ik beschik. Wat de Franstalige Gemeenschap betreft zouden er 333 studenten zijn ingeschreven in het derde doctoraat geneeskunde.

contingemment doit être maintenu? Que compte-t-il faire pour éviter les distorsions? Quelles mesures prendra-t-il pour faire pleinement respecter le système fédéral de contingentement?

03.02 **Jef Tavernier**, ministre: Il est exact que le Parlement de la Communauté française a supprimé les filtres instaurés en troisième candidature de médecine et en deuxième candidature de dentisterie. Mes données diffèrent toutefois de celles de M. Gouty. Selon les

Hiervan zouden er volgens de contingenteringsregels – op voorwaarde dat zij allemaal doorstromen – in 2004 slechts 280 toegang krijgen tot de opleiding die toegang geeft tot de bijzondere beroepscyclus.

Daarnaast moeten wij er rekening mee houden dat een aantal mensen – zo'n 10 procent - naar elders uitwijken. Dit aantal zit reeds verwerkt in de berekeningen. In ieder geval blijkt de distorsie tussen de twee cijfers veel kleiner dan wat u zegt.

03.03 Luc Goutry (CD&V): Mijnheer de minister, ik heb mij hiervoor gebaseerd op de Artsenkrant van 14 februari.

03.04 Minister Jef Tavernier: Het probleem van 612 kandidaten versus 280 plaatsen zou veel groter zijn; 313 versus 280 is al een veel kleiner probleem.

Dan kom ik nu op uw tweede vraag betreffende de gevolgen van deze maatregel voor de federale contingentering. Hierop kan ik antwoorden dat het decreet van mevrouw Dupuis geen enkele invloed heeft op de vaststelling van het aantal kandidaten dat toegang heeft tot de bijzondere beroepstitels. Het bepalen van het aantal kandidaten is een federale bevoegdheid; het aantal afgeleverde diploma's in de geneeskunde zelf is niet gecontingenteerd. De quota betreffen uitsluitend het aantal kandidaten die toegang hebben tot de opleiding voor het bekomen van de bijzondere beroepstitel. Zoals u weet is het dragen van een bijzondere beroepstitel geen voorwaarde om de geneeskunde uit te oefenen.

Om dit beroep te kunnen uitoefenen moet men houder zijn van een diploma geneeskunde, dat goedgekeurd is door de Geneeskundige Commissie en moet men ingeschreven zijn bij de Orde van Geneesheren. Met andere woorden, de beperking van het medische aanbod is geen beperking van de toegang tot het beroep, maar - in de praktijk - van de toegang tot de disciplines die genieten van de terugbetaling door het RIZIV. Bepaalde disciplines zijn trouwens onttrokken uit deze quota: geneesheren en specialisten uit de arbeidsgeneeskunde, geneesheren en specialisten uit het beheer van gezondheidsgegevens, geneesheren en specialisten uit de gerechtelijke geneeskunde en tot 2001 ook geneesheren en specialisten in de kinder- en jeugdpsychiatrie. Er mag dus een zeker verschil zijn tussen die cijfers, maar het mag niet te groot zijn.

Wat federale contingentering betreft wil ik even nuanceren. Op dit moment is er geen discussie ten gronde over een wijziging van de contingentering. Dat belet echter niet dat ik op verschillende fora – zoals de discussies die ik had met studenten en anderen – bereid ben daarover te discussiëren als voorbereiding op een eventuele beslissing. Terzake moet men voor de eerstkomende twee maanden - want daarover gaat het, verder zien we wel – evenwel geen enkele

informaties dont je dispose, 333 étudiants seraient inscrits dans les institutions de la Communauté française en troisième année de doctorat en médecine. Parmi ceux-ci, 280 pourront débiter en 2004 la formation donnant accès au titre professionnel particulier. Certains d'entre eux – ils sont estimés à 10% – ne comptent pas profiter de cette possibilité. Quoi qu'il en soit, la distorsion est, en réalité, bien moindre que ce que laisse entendre M. Goutry.

03.03 Luc Goutry (CD&V): Je me base sur un article paru dans le Journal du Médecin du 14 février.

03.04 Jef Tavernier, ministre: Le décret Dupuis n'a aucune incidence sur la fixation du nombre de candidats à la formation donnant accès au titre professionnel particulier. Le contingentement demeure en effet une matière fédérale. Le nombre de diplômés en médecine ne fait cependant pas l'objet d'un contingentement. Il ne faut du reste pas être détenteur du titre professionnel particulier pour pouvoir pratiquer la médecine. Ce titre est cependant nécessaire pour les disciplines qui donnent lieu à un remboursement par l'INAMI. En d'autres termes, il peut y avoir une différence, mais elle ne peut être trop importante.

Une discussion de fond sur une réforme du contingentement n'est actuellement pas à l'ordre du jour au niveau fédéral. Je suis disposé à participer à des discussions préliminaires à ce sujet, mais une décision ne peut être attendue dans les deux mois à venir. En attendant, rien ne change. Les Communautés sont compétentes en matière d'enseignement et il leur appartient d'examiner s'il y a lieu ou non de créer des filtres. En Flandre, on a opté pour l'examen d'entrée, en Communauté française, il y avait jusqu'il y a peu un filtre à l'issue de la troisième

beslissing verwachten. Er verandert niets. Enerzijds is er de federale contingentering, waarover op dit moment nog geen discussie begonnen is tot wijziging. Anderzijds is er de materie op het niveau van de Gemeenschappen en daarvoor is het departement van Onderwijs bevoegd. Zij kunnen nagaan welke filters zij al dan niet invoeren in hun onderwijs. Vlaanderen koos voor toegangsexamens en Wallonië koos voor een filter na het derde jaar. We zullen zien hoe de Franse Gemeenschap haar selectiemechanismen eventueel zal aanpassen.

Wat de vierde vraag betreft kan ik antwoorden dat alleen de vaststelling van het aantal kandidaten dat toegang heeft tot bijzondere beroepsstudies een federale bevoegdheid is. Het bepalen van criteria en selectiemodaliteiten op het moment van de opleiding behoort tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen. Men moet nagaan wat het beste systeem is. Ik ga ervan uit dat er geen ideaal systeem bestaat. Bovendien – maar dit ten persoonlijke titel –, ben ik nooit voorstander geweest van iets als een ingangsexamen. Ik meen dat we voor de eerste jaren in de opleiding absoluut moeten evolueren naar meer polyvalente opleidingen en naar een selectie die wat later gebeurt en niet vooraf. Ik herhaal dat dit mijn mening is.

De discussie over het contingent, te weten of er een teveel – een plethora – of een tekort – een penurie – is, moet op geregelde tijdstippen worden gevoerd, waarna de cijfers moeten worden aangepast aan de gewijzigde omstandigheden. Ik wil niet in een situatie terechtkomen waarbij men naar een tekort evolueert, maar evenmin wil ik een overschot. Het is mogelijk dat de cijfers soms moeten worden aangepast en bijgestuurd, bijvoorbeeld ten gevolge van vervrouwelijking van het beroep of van andere kwaliteitseisen voor het leven waarbij men niet meer 24u op 24u en 7 dagen op 7 ter beschikking wil staan, maar dat iets wil beperken. Ook de veroudering van de bevolking kan leiden tot veranderingen in de behoeften en een gewijzigde nood aan artsen. Ik meen dus dat bepaalde cijfers zullen moeten worden bijgestuurd.

Dat gaan wij echter nu niet holderdebolder doen, omdat de Franse Gemeenschap een bepaalde selectiemethode plotseling heeft veranderd.

03.05 Luc Goutry (CD&V): Politiek gezien dekt u zich in – ik kan daar wel begrip voor opbrengen – door te zeggen dat het systeem behouden blijft, maar dat het bespreekbaar blijft. Volgens minister Vandenbroucke is dit onbespreekbaar, maar dat zal dan binnen twee maanden blijken, zoals u ook aangeeft.

03.06 Minister Jef Tavernier: Als het de bedoeling is de zaak te bespreken om nu wijzigingen aan te brengen, dan ben ik het daarmee niet eens. Dan wordt de zaak niet besproken. Ik kan begrijpen dat men hier en daar wil discussiëren ingevolge een aantal elementen, maar binnen drie maanden zal het een ernstig onderwerp

année. Nous verrons de quelle manière elle adaptera sa sélection. Le système idéal n'existe pas. Je ne suis par ailleurs pas partisan d'un examen d'entrée. On devrait évoluer vers une formation initiale plus polyvalente et une sélection ultérieure.

Quand on parle de contingentement et de suroffre, il faut se fonder sur des chiffres adaptés aux circonstances fluctuantes. Il faut tenir compte de l'évolution des exigences qualitatives, de la féminisation et des nouveaux besoins créés par le vieillissement de la population. C'est la seule manière d'éviter les pénuries comme les excédents.

03.05 Luc Goutry (CD&V): Je comprends que le ministre veuille se couvrir politiquement. Il soutient le maintien du contingentement mais il accepte néanmoins de débattre d'un aménagement. Pour le ministre des Affaires sociales, il est exclu, en toute hypothèse, de toucher au contingentement. Nous verrons dans deux mois comment les choses vont se passer.

03.06 Jef Tavernier, ministre: Je me refuse à mener des discussions en vue d'une adaptation mais je veux bien débattre.

van discussie zijn.

03.07 Luc Goutry (CD&V): Tot nader order behoort ik tot degenen die ervoor waarschuwen om de plethora te snel terug open te stellen. Gedurende jaren was er te veel en dat stuwde de uitgaven ook. Wij hebben toen gezegd dat wij veel te laat waren met een contingentering. Godzijdank is ze er nu en krijgt ze nu haar uitwerking. De contingentering heeft nota bene nog nooit gewerkt, tenzij nu, want de toelatingsexamens werden pas zes of zeven jaar geleden ingevoerd. Nu dat wij de eerste stuwing krijgen wil iedereen het debat aanzwengelen. Dat is een discontinue en twijfelachtige manier van doen.

Ik ben wel voor een gedifferentieerde aanpak. Als zou blijken dat er bijvoorbeeld onvoldoende kinderpsychiaters of geriateren zijn, dan ligt dat meestal niet aan het feit dat er te weinig interesse is voor die richting, maar wel aan het feit dat men niet wil kiezen voor die onaantrekkelijke richtingen. Men zal moeten zorgen voor een herijking van de nomenclatuur. Als men die mensen een deftig inkomen geeft, en als men psychiaters ook voor hun inspanningen betaalt naar rato van wat anderen soms krijgen voor veel minder inspanning, dan zullen er meer kandidaten zijn om te kiezen voor die richting. Het is dus een beetje een geforceerd probleem. Het ene maskeert het andere. Ik blijf er echter op hameren dat wij toch even zouden kijken naar de resultaten van wat nu bezig is.

Het kan ook niet dat Wallonië daarin anders reageert dan Vlaanderen, zolang de contingentering staande blijft. Het is geen probleem, want dat is de sleutel op de deur. Het kan echter niet zijn dat wij de dupe worden van de druk op de contingenteringen.

03.08 Minister Jef Tavernier: Ik zal laten nagaan waar dat cijfer van meer dan 600 vandaan komt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de erkenning van gewasbeschermingsmiddelen in land- en tuinbouw" (nr. B218)

04 Question de M. Yves Leterme au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'agrément de produits phytosanitaires en agriculture et en horticulture" (n° B218)

De **voorzitter:** Mijnheer Leterme, u hebt een achttal kleine vraagjes in verband met gewasbeschermingsmiddelen.

04.01 Yves Leterme (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, maandag was ik met mijn goede collega Goutry te gast bij de hoveniersbond van Brugge naar aanleiding van de problemen in deze sector.

De voorzitter heeft het over kleine vragen. Voor de tuinders in Brugge en West-Vlaanderen in het algemeen zijn dat geen kleine vragen. Ik vind dat ook de VLD zich daarvan bewust zou mogen zijn.

Ik kom tot de kern, die mevrouw de voorzitter en zeker de minister kent. Wegens een verstrenging van de Europese regelgeving terzake

03.07 Luc Goutry (CD&V): Je vous mets en garde contre les conséquences financières d'une réouverture trop rapide. Je ne suis pas opposé à une différenciation, notamment pour les gériatres ou les pédopsychiatres mais, dans les secteurs d'activités de ces spécialistes, les problèmes sont plutôt dus à l'attrait insuffisant des rémunérations. Quoi qu'il en soit, il faut éviter que la Flandre soit la dupe des pressions exercées sur le contingentement.

04.01 Yves Leterme (CD&V): Au cours d'une rencontre organisée avec l'association des horticulteurs, des horticulteurs brugeois m'ont confié que le renforcement de la réglementation européenne en matière de produits phytosanitaires posait certains problèmes. Le secteur doit trouver des produits de substitution car différentes

worden de bestaande voorraden aan gewasbeschermingsmiddelen in de land- en tuinbouw momenteel opgebruikt. Voorts worden die middelen uit de handel genomen als gevolg van de Europese regelgeving. Het gevolg is dat de tuinders op zoek moeten naar alternatieven om hun inkomen te beschermen. De fytofarmaceutische industrie speelt daarop in en werkt aan de ontwikkeling van producten die aan de strengere normen kunnen voldoen. Er zijn echter een aantal negatieve neveneffecten voor de tuinbouwsector in West-Vlaanderen. Enerzijds, worden sommige producten niet snel genoeg vervangen door nieuwe en even doeltreffende producten; anderzijds, blijkt dat de procedures ter verkrijging van de erkenning van de nieuwe producten bijzonder lang aanslepen. Daarvoor bent u rechtstreeks verantwoordelijk. Dat moet toch nationaal worden aangevraagd. Omdat alles erg moeizaam verloopt, dreigen bedrijven zich steeds minder in te spannen om die tijdrovende procedures te volgen. Het gevolg is dat producten die voor de Vlaamse tuinbouwers belangrijk zijn, misschien zelfs niet meer zullen worden aangemaakt of dat de sector bijzonder lang zal moeten wachten tot een vervangmiddel op de markt komt.

Sinds de laatste staatshervorming zijn de bevoegde erkenningdiensten verhuisd van het ministerie van Landbouw naar het ministerie van Volksgezondheid, waarvoor u verantwoordelijkheid draagt. Dat liep niet van een leien dakje. Vanuit de betrokken kringen vernam ik dat de medewerkers gedurende een hele tijd erg moeilijk te bereiken waren en dat het erg lang heeft geduurd voor zij konden beschikken over een informaticanetwerk. Op het terrein doen zich nu problemen voor. Bij gebrek aan een vlotte afhandeling van de erkenningprocedures zitten onder meer de West-Vlaamse tuinders zonder afdoende gewasbeschermingsmiddelen.

Ik plaats u samen met collega Goutry hier in het Parlement als groene minister voor uw verantwoordelijkheid. Hoe lopen de zaken momenteel bij de erkenningcommissie voor gewasbeschermingsmiddelen? Hoeveel aanvragen voor een erkenning als gewasbeschermingsmiddel werden er sinds de hervorming ingediend? Hoeveel aanvragen werden erkend? Hoeveel aanvragen werden geweigerd? Hoeveel aanvragen werden er dit jaar ingediend? Hoeveel erkenningakten werden dit jaar afgeleverd? Is er achterstand? Hoe groot is die achterstand? Hoe zal die achterstand worden weggewerkt? Het is belangrijk dat er niet te veel achterstand is. Het gaat om het inkomen van tuinders. Waarvoor zal het begrotingsfonds 'Grondstoffen' worden aangewend? Hoe zullen de diensten het probleem van de gewasbeschermingsmiddelen voor kleine teelten aanpakken? Het probleem is dat grote concerns het niet prioritair vinden of het economisch niet rendabel achten om daarvoor nieuwe, vervangende gewasbeschermingsmiddelen te ontwikkelen en aan de erkenningprocedure te onderwerpen. Ik stel deze vragen samen met collega Goutry in naam van de tuinders van West-Vlaanderen.

substances sont retirées du marché.

L'industrie phytopharmaceutique développe des produits qui respectent les normes plus strictes mais des effets négatifs ont été enregistrés car certains produits ne peuvent pas être remplacés suffisamment vite par d'autres substances. En outre, les procédures d'agrément des nouveaux produits prennent beaucoup de temps. Les entreprises sont de plus en plus réticentes à ne fût-ce qu'entamer ces longues procédures. Certains produits ne sont dès lors plus fabriqués et la mise sur le marché de nouveaux produits se fait longuement attendre. Après la dernière réforme de l'Etat, les services d'agrément compétents ont été transférés du ministère de l'Agriculture vers celui de la Santé publique. Pendant une période relativement longue, les collaborateurs de ces services étaient difficilement accessibles et ont dû travailler sans disposer d'un réseau informatique. A la suite de la lenteur des procédures d'agrément, les horticulteurs de Flandre occidentale notamment se voient privés de produits phytopharmaceutiques efficaces. Quelles activités la commission d'agrément des produits phytopharmaceutiques exerce-t-elle actuellement? Combien de demandes d'agrément ont-elles été déposées depuis la réforme? Combien de ces demandes ont-elles été agréées et combien ont-elles été refusées? Combien de demandes ont-elles été introduites en 2003? Dans combien de cas des actes d'agrément ont-ils été délivrés? Y a-t-il un arriéré? Dans l'affirmative, quelle est son importance et comment sera-t-il résorbé? Quelle sera l'affectation du fonds budgétaire 'matières premières'? Comment les services traiteront-ils le problème des produits phytopharmaceutiques pour les cultures de petite envergure?

04.02 Minister **Jef Tavernier**: Mijnheer Leterme, ik kan in naam van

04.02 **Jef Tavernier**, ministre: Il

de bevolking, die ook bezorgd is over de gewone volksgezondheid en over de gevolgen van gewasbeschermingsmiddelen, antwoorden dat het echt belangrijk is dat gewasbeschermingsmiddelen ook aan een vergunning worden onderworpen. Het is niet alleen voor een professioneel teler van belang, maar het is ook belangrijk voor de omgeving, het leefmilieu en de gezondheid van de mensen die er werken en die met planten en met producten die invloed hebben op het grondwater en op de lucht in aanraking komen, dat wij naar erkende producten gaan die een bepaalde schadelijkheid niet overstijgen. Ik denk dat wij dat niet uit het oog mogen verliezen, ook niet in discussies met mensen uit de tuinbouwsector. Ik zal uw vragen nu punctueel beantwoorden.

Het erkenningscomité vergadert normaal gezien één keer per maand. De laatste vergadering vond plaats op 14 januari. Omwille van de verhuizing – u heeft erover gesproken – en de hiermee gepaard gaande rompslomp – vandaar ook de problemen met de telefoon – werd de volgende vergadering slechts gepland op 3 april. Wij geven toe dat verhuizing gedurende een bepaalde tijd problemen zal opleveren.

Sedert 15 oktober 2002 werden in totaal 463 aanvragen ontvangen. Het gaat zowel om nieuwe aanvragen als om uitbreidingen en wijzigingen van de bestaande aanvragen, alsook verlengingen, vernieuwingen, proefproducten en zo verder. Sedert 15 oktober 2002 werden ongeveer 160 aanvragen – meer dan één derde – goedgekeurd. Het gaat hier om de totaliteit van de dossiers goedgekeurd sinds 15 oktober, met andere woorden binnen de zes maanden. Het erkenningscomité heeft natuurlijk meer dossiers behandeld, want de gevallen waarin het comité geen beslissing nam, omdat er bijkomende informatie werd gevraagd, zijn niet opgenomen. Er werden tot op heden geen erkenningen geweigerd, maar soms is een dossier ook onvolledig.

In 2003 werden er 248 aanvragen ingediend.

In 2003 werden een vijftigtal erkenningsakten afgeleverd. Deze werden gemaakt voor de verhuizing. Door de verhuizing is het voorlopig niet meer mogelijk om nog erkenningsakten te maken.

De achterstand bedraagt gemiddeld één jaar, behalve voor uitbreidingen in kleine teelten, waarbij het dossier normaal gezien binnen de zes maanden behandeld wordt. Er werd een voorstel gedaan voor aanwervingen van personeel op korte termijn. De raad van het begrotingsfonds keurde de financiering van de aanwervingen goed, evenals de procedure om tot aanwerving over te gaan. Deze procedure werd opgestart.

Het begrotingsfonds 'Grondstoffen' wordt aangewend zoals bepaald in artikel 17 van het koninklijk besluit van 1998. Het wordt aangewend voor projecten die verband houden met investeringen, kosten van de laboratoria van de DG4, bezoldiging van contractueel personeel, wetenschappelijk onderzoek over pesticiden en grondstoffen, kosten van de beoordeling van studies door experts en inspecties, kosten van organisatie en deelname aan studiedagen, informatisering en de publicatie van brochures. Dat alles staat in het koninklijk besluit.

est très important pour la santé publique et l'environnement de soumettre à autorisation les produits phytopharmaceutiques.

La commission d'agrément se réunit tous les mois. La dernière réunion a eu lieu le 14 janvier et la prochaine réunion est prévue pour le 3 avril. 463 demandes ont été introduites depuis le 15 octobre 2002. Environ 160 demandes ont été approuvées. Un nombre plus important de dossiers ont été examinés, mais certains sont incomplets. Aucun dossier n'a été refusé jusqu'à présent. 248 demandes ont déjà été introduites en 2003. Avant le déménagement de la commission, une cinquantaine d'actes avaient été dressés. Après, cela n'a plus été possible.

L'arriéré est en moyenne d'un an, sauf pour les extensions de petites cultures pour lesquelles les dossiers sont en principe traités dans un délai de six mois. La procédure visant à recruter rapidement du personnel supplémentaire est en cours.

Le fonds budgétaire 'matières premières' est utilisé conformément à l'article 17 de l'arrêté royal de 1998. Compte tenu de la réforme menée, il a été proposé de supprimer les points qui ont trait aux compétences de l'AFSA. Le conseil du fonds budgétaire doit prendre une décision à ce sujet.

La législation en matière de produits phytosanitaires pour les petites cultures prévoit depuis 1994 le principe de l'extension par des tiers. Depuis 1996, le ministre agit lui-même en tant que tiers et demande régulièrement des extensions pour une reconnaissance en petites cultures. Une extension en petites cultures, demandée par d'autres tiers, est traitée distinctement et dans les six mois.

Gezien de doorgevoerde hervorming werd een voorstel gedaan om de punten die betrekking hebben op de bevoegdheden van het Federaal Voedselagentschap te schrappen. De raad van het begrotingsfonds moet hierover oordelen.

De wetgeving in verband met de gewasbeschermingsmiddelen voor kleine teelten voorziet sedert 1994 in het principe "uitbreiding door derden".

Het ministerie treedt sinds 1996 zelf op als derde en vraagt geregeld uitbreidingen aan voor een erkenning in kleine teelten. Dus zonder dat zij het zelf doen, wordt het door het ministerie gedaan. Vermits de ondersteuning van het dossier van de kleine toepassingen van in het begin door de Raad tot een van de doelstellingen van het begrotingsfonds werd gesteld, wordt op het fonds een beroep gedaan om de nodige gegevens te genereren voor de uitbreiding van de erkenningen. Tegelijkertijd werden bestaande gegevens zoveel mogelijk geëxploiteerd en waar mogelijk wordt gebruikgemaakt van extrapolatie vanuit bestaande erkenningen. Uitbreiding in kleine teelten, aangevraagd door andere derden, worden afzonderlijk en – ik herhaal – binnen de zes maanden behandeld.

04.03 Yves Leterme (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik betreur een beetje de toon van het begin van het antwoord van de minister. Hij heeft geïnsinueerd dat de tuinbouw te weinig zorg zou hebben voor de volksgezondheid. Daarvan neem ik uitdrukkelijk afstand.

04.04 Minister Jef Tavernier: Neen. Daarvan neem ik uitdrukkelijk afstand. Ik zeg alleen dat de overheid zowel met de sector als met de volksgezondheid rekening moet houden. Uw vraag werd alleen gesteld vanuit de bezorgdheid voor de sector.

04.05 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de minister, uit contacten met tuinbouwers weet ik dat dat niet het probleem is. Hun bezorgdheid voor de volksgezondheid is minstens even groot als die van de regering. Mijn vraag gaat niet over die eventueel ontbrekende zorg voor de volksgezondheid. Neen, zij gaat over de slechte werking en de vertraging in de procedure met betrekking tot de uitreiking van de erkenning van nieuwe producten ten gevolge van de implementering van de Europese reglementering, en dat is uw verantwoordelijkheid. U hebt immers gezegd dat wegens de hervorming en de verhuis er op 14 januari een vergadering plaatsvond en de volgende op 3 april zal plaatsvinden. Ja, die tuinbouwers die dag in dag uit hun brood moeten verdienen met de tuinbouw, hebben geen boodschap aan die hervorming. Of als ze er een boodschap aan hebben, zouden zij tenminste mogen veronderstellen dat bij een staathervorming en bij een herschikking van de diensten de overheid ervoor zorgt dat zulks niet gebeurt in het nadeel van de betrokken sector. Dat is hier niet het geval. Wij stellen vast dat tuinbouwers in moeilijkheden zullen geraken, wegens de opgelopen achterstand en wegens de praktische problemen van een verhuis. Dat vind ik onbehoorlijk bestuur. Wij delen beiden de zorg voor de volksgezondheid, maar ik heb de indruk dat wij niet de zorg delen voor de economische levenskansen, voor het bestaan van de tuinbouw. Ik vind het toch bijzonder belangrijk dat ervoor wordt gezorgd dat de betrokkenen in aanvaardbare omstandigheden hun werk kunnen doen. Ik heb de cijfers van de achterstand genoteerd.

04.05 Yves Leterme (CD&V): Le retard dans la procédure de reconnaissance de nouveaux produits à la suite de la mise en œuvre de la réglementation européenne est de la responsabilité du ministre. Le fait que les horticulteurs sont les victimes de la réforme et du déménagement témoigne d'une mauvaise gestion. Je partage la préoccupation du ministre pour la santé publique mais j'ai le sentiment qu'il ne se soucie pas de la survie économique des agriculteurs.

Daarop zal ik terugkomen.

Ik kom tot een laatste element. U hebt gezegd dat er onder meer werd nagedacht over extra aanwerving.

04.06 Minister **Jef Tavernier**: Neen, men is ermee bezig. Er werd niet over nagedacht, men is ermee bezig.

04.07 **Yves Leterme** (CD&V): Maar dat is toch een beetje laat. Eerst doet men een hervorming. Dan stelt men vast dat men in moeilijkheden geraakt. Die gezinnen en die bedrijven geraken intussen in moeilijkheden. Dan zegt men dat men zal zien of men extra personeel kan aanwerven.

Mevrouw de voorzitter, ik kom tot het allerlaatste element, met name het fundamentele probleem van een aantal gewasbeschermingsmiddelen die niet meer op de markt zullen zijn, omdat zij niet meer mogen worden verdeeld. Het is een probleem dat zij vaak niet meer worden vervangen, omdat het voor de producenten vaak over kleine nichemarkten gaat. Daarop heeft de minister niet echt een antwoord geboden. Ik kom daarop terug in een volgende vraag.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Question de M. Philippe Seghin au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'intégration de l'ACSA dans l'AFSCA" (n° B232)

05 Vraag van de heer Philippe Seghin aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de integratie van de CDV in het FAVV" (nr. B232)

05.01 **Philippe Seghin** (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, dans le cadre de l'intégration de l'Agence centrale de santé animale dans l'Agence fédérale de sécurité de la chaîne alimentaire, j'ai pris connaissance du projet d'arrêté royal fixant les conditions particulières de recrutement du personnel de l'AFSCA et organisant le service en vue de prévenir les conflits d'intérêts.

Je souhaiterais avoir quelques précisions concernant ce projet d'arrêté royal. Les agents de l'ACSA sont-ils considérés comme membres du personnel de l'agence ou comme agents à recruter? Des tâches attribuées au statut des agents ACSA, telle la gestion de dossiers techniques, entrent-elles dans le cadre de la fonction de contrôleur et sont-elles liées aux exigences de l'article 4?

Dans l'affirmative, la détention d'animaux en nom propre par personne interposée ou intermédiaire, à titre de hobby, sera-t-elle incompatible avec la fonction? Dans la négative, l'article 3, § 1, entre-t-il d'application? Dans ce cas, la détention de bétail ou de cheptel à titre de hobby demande-t-elle une dérogation telle qu'elle est prévue dans l'article 3, § 3, et l'article 2, § 2?

L'exploitation agricole telle que visée par le projet n'est pas définie. M. le ministre peut-il nous donner des renseignements complémentaires quant au terme "exploitation agricole"? Cette expression est-elle liée à un numéro de TVA, de registre de commerce ou à un troupeau? La détention de porcs de compagnie,

04.07 **Yves Leterme** (CD&V): Le recrutement de personnel supplémentaire arrive bien trop tard.

Certains produits disparaîtront du marché et ne seront pas remplacés. Le ministre n'a pas réagi à ce propos. C'est pourquoi je le réinterrogerai.

05.01 **Philippe Seghin** (MR): In het kader van de integratie van de Centrale

Dierengezondheidsvereniging (CDV) in het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, werden de voorwaarden voor de indienstneming van het FAVV-personeel en de organisatie van de dienst vastgelegd in een ontwerp van koninklijk besluit om belangenconflicten te voorkomen. Worden de ambtenaren van de CDV beschouwd als personeelsleden van het agentschap of als aan te werven ambtenaren? Vallen de taken die horen bij het statuut van het CDV-personeel onder de functie van controleur en beantwoorden die taken aan de eisen die in artikel 4 worden gesteld? Zo ja, is het houden van dieren in eigen naam of via een tussenpersoon als hobby dan in strijd met de functie?

de chèvres, de moutons nécessite un numéro dans le système Sanitel. Ces troupeaux pourraient-ils être considérés comme de l'exploitation agricole?

Le projet mentionne également des transactions commerciales. L'excédent 2 de consommation cédé ou vendu à un particulier sera-t-il considéré comme une transaction commerciale? Dans le cadre de la fonction de contrôleur, la détention, dans ou hors province, d'une exploitation agricole par soi-même, le cohabitant, les parents et alliés au premier degré, conjoints ou personnes intermédiaires, génère-t-elle des incompatibilités ou un conflit d'intérêts? Dans l'affirmative, dans quel cas une dérogation peut-elle être accordée? Des dispositions transitoires et finales du chapitre 3, article 8, seront-elles appliquées dans toutes les circonstances?

Je vous remercie pour la réponse et les précisions que vous voudrez bien apporter à cette question qui, je l'avoue, est très technique.

Zo neen, is artikel 3, § 1 dan van toepassing? Moet in dit geval voor het houden van vee als hobby een afwijking worden toegestaan zoals beschreven in artikel 3, § 3 en artikel 2, § 2? Kunt u de betekenis van de uitdrukking 'landbouwbedrijf' preciseren? Is daarvoor een BTW-nummer, een handelsregister of een kudde nodig? Voor het houden van varkens, geiten of schapen als huisdier is een Sanitel-nummer nodig. Worden de houders van dergelijke huisdieren beschouwd als eigenaars van een landbouwbedrijf? Wordt het aan een particulier afstaan van verbruiksoverschotten als een handelstransactie beschouwd? Is het houden van een landbouwbedrijf binnen of buiten de provincie in eigen naam of via een tussenpersoon onverenigbaar met de functie van controleur? Zo ja, in welk geval kan een afwijking van de regelgeving worden toegestaan? Zullen de overgangsbepalingen van hoofdstuk 3, artikel 8 in alle omstandigheden worden toegepast?

05.02 Jef Tavernier, ministre: Madame la présidente, monsieur Seghin, ma réponse sera tout aussi technique, surtout parce que les questions ont trait à un avant-projet d'arrêté royal préparé par mes services.

Toutefois, la version de l'avant-projet visé n'est d'ailleurs pas celle que je soumettrai à la délibération du Conseil des ministres du 14 mars prochain. Mes réponses seront donc tout à fait conditionnelles. La négociation syndicale au sein du comité du secteur XII doit d'ailleurs encore être menée.

Premièrement, les agents de l'ACSA - CDV en néerlandais - ne sont pas actuellement soumis aux dispositions du projet d'arrêté royal, car ils ne font pas partie du personnel de l'agence et le projet a pour objet de fixer les conditions de recrutement du personnel statutaire et contractuel de l'AFSCA. Actuellement, ils sont agréés pour effectuer des missions de contrôle et, en tant que tels, ils relèveront donc du projet d'arrêté royal portant fixation des conditions dans lesquelles l'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire peut faire exécuter des tâches de contrôle, de certification et d'expertise par des médecins vétérinaires.

L'article 3 de ce dernier projet prévoit que ces vétérinaires devront signer une déclaration confirmant qu'ils n'ont pas d'intérêt direct ou indirect dans une ou plusieurs entreprises, telles que définies dans le

05.02 Minister **Jef Tavernier**: Het bedoelde voorontwerp is niet de tekst die ik aan de Ministerraad zal voorleggen. Mijn antwoorden zijn dus voorwaardelijk. De onderhandelingen met de vakbonden moeten nog worden aangevat.

In de eerste plaats zijn de CDV-ambtenaren momenteel niet onderworpen aan de bepalingen van het ontwerp van koninklijk besluit omdat ze niet tot het personeel van het agentschap behoren. Ze zijn gemachtigd om controles uit te voeren en vallen dus onder het ontwerp van koninklijk besluit houdende vaststelling van de voorwaarden waarop het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen controles door veeartsen kan laten uitvoeren.

cahier spécial des charges; l'intention étant de recruter à bref délai le personnel dans la cellule provisoire de l'agence. Les agents intéressés devront bien entendu répondre aux conditions du projet d'arrêté.

En deuxième lieu, suite à des discussions récentes, le texte de l'article 4, paragraphe 1er du projet d'arrêté a été adapté et la notion d'exploitation agricole a été définie en ce sens que le texte précise qu'est incompatible avec la fonction, l'exercice par le membre du personnel, par personne interposée ou intermédiaire, d'une exploitation agricole au sens de la loi sur le bail à ferme. Cela est important.

C'est donc au regard des dispositions de cette dernière loi que devra s'apprécier, de facto, l'exercice de l'activité non compatible avec les exigences de notre projet.

La loi sur le bail à ferme dispose, en son article premier, que par exploitation agricole, on entend l'exploitation des biens immeubles en vue de la production agricole destinée principalement à la vente (article 1763 du Code civil).

Cette disposition a pour conséquence que la détention de bétail ou de cheptel à titre de hobby ne tombe pas sous le coup de l'application de ce projet d'arrêté.

05.03 Philippe Seghin (MR): Je vous remercie pour ces précisions, monsieur le ministre.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

06 Question de M. Robert Hondermarcq au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le secteur de la boucherie artisanale" (n° B238)

06 Vraag van de heer Robert Hondermarcq aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de ambachtelijke slagerijsector" (nr. B238)

06.01 Robert Hondermarcq (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, ma question est en continuité de celle de mon collègue puisque après avoir produit, il faut transformer.

En date du 28 janvier 2002, le règlement 178/2002 du Parlement et du Conseil européens a établi les principes généraux et les prescriptions générales de la législation relative à la sécurité des denrées alimentaires.

Ce règlement précise, en son article 3, ce qu'il faut entendre par "commerce de détail". Il s'agit "de la manipulation et/ou de la transformation de denrées alimentaires, ainsi que de leur entreposage dans les points de vente ou de livraison au consommateur final, y compris les terminaux de distribution, les traiteurs et les restaurateurs d'entreprise". Le consommateur final est, selon l'article 18, défini comme "le dernier consommateur d'une denrée alimentaire, qui n'utilise pas celle-ci dans le cadre d'une opération ou d'une activité d'entreprises du secteur alimentaire".

Ces définitions semblent donc exclure du champ d'application du

Artikel 3 van het ontwerp bepaalt dat de veeartsen een verklaring moeten ondertekenen waarin ze bevestigen dat ze geen rechtstreekse of onrechtstreekse belangen hebben in een of meer ondernemingen. De betrokken ambtenaren moeten beantwoorden aan de voorwaarden van het ontwerp van koninklijk besluit.

De uitdrukking landbouwbedrijf verwijst naar de bepalingen betreffende de pachtovereenkomst, waarin het begrip landbouwbedrijf wordt gedefinieerd als onroerend goed dat wordt gebruikt voor in hoofdzaak op de verkoop gerichte landbouwproductie. Het houden van vee als hobby valt niet onder de toepassing van dit ontwerp van koninklijk besluit.

06.01 Robert Hondermarcq (MR): De Europese verordening nr. 178/2002 bepaalt de algemene principes van de wetgeving betreffende de veiligheid van voedingsmiddelen.

De levering van voedingsmiddelen aan andere klanten dan de eindgebruiker lijkt niet te zijn opgenomen in het toepassingsbereik van die verordening.

Deze bepalingen dreigen onze artisanale beenhouwerijen wier afzet vooral op de plaatselijke markt is gericht, te benadelen.

Dit alles kadert in een nieuwe

commerce de détail la livraison de denrées alimentaires à d'autres clients que le consommateur final.

Monsieur le ministre, je vous vois quelque peu distrait! Je vous rappelle qu'il s'agit, entre autres, du boudin!

Ces dispositions risquent de porter préjudice à nos entreprises de boucherie artisanale. Pour nos bouchers, la distribution se concentre beaucoup sur le marché local, où les produits sont livrés dans des filiales des environs et aux commerces locaux.

Tout ceci entre dans une affectation ou une reconversion de l'agriculture, y compris le tourisme à la ferme et d'autres activités vers lesquelles sont actuellement poussés les habitants dans l'ensemble de nos campagnes.

06.02 Jef Tavernier, ministre: Cela entre aussi dans notre culture ... culinaire!

06.03 Robert Hondermarcq (MR): Je n'oserai pas aller jusque-là, monsieur le ministre! Dans le développement durable, peut-être? Mais cela entre aussi dans ce que nous aimons particulièrement bien!

Si on suit à la lettre le règlement européen, il me semble que ces pratiques ne seraient plus possibles. Or, comme vous venez de le dire, les structures artisanales doivent également avoir leur place dans le système.

Il me revient qu'en France, l'artisanat est reconnu et protégé étant donné que les bouchers français, en respectant certaines conditions et selon un quota précis, peuvent livrer des denrées alimentaires à des tiers dans un rayon limité ne dépassant pas 80 kilomètres. En réalité, la France a voulu ainsi prévenir un système d'agrément simplifié.

Monsieur le ministre, serait-il possible d'appliquer en Belgique les mêmes dispositions que celles prévues en France et ce, afin d'assurer la survie de notre boucherie artisanale et, en tout cas, la possibilité de commercialiser les différents produits de haute valeur ajoutée, tel que nous le souhaitons tous à l'heure actuelle?

Je vous remercie dès à présent pour votre réponse. D'après les échos que j'ai eus de vos services, je suppose qu'elle sera à nouveau complète et ... goûteuse!

06.04 Jef Tavernier, ministre: Madame la présidente, je souhaiterais apporter une précision d'ordre juridique.

Une définition proposée dans un texte réglementaire n'a pas pour vocation de produire une interdiction pas plus d'ailleurs qu'une autorisation. Elle a pour objet de contribuer à la lisibilité du texte en apportant les éléments nécessaires à sa compréhension. Il ne faut donc pas chercher dans les deux définitions auxquelles vous avez fait allusion une quelconque matière à interdiction.

Si le législateur européen, en l'occurrence le Parlement et le Conseil,

bestemming of een omvorming van de landbouw, waaronder ook het hoevetoerisme en andere activiteiten vallen waartoe de inwoners van onze landelijke gebieden worden aangezet.

06.03 Robert Hondermarcq (MR): Als we de Europese verordening letterlijk volgen, zijn die praktijken niet meer mogelijk. De artisanale bedrijven moeten echter ook hun plaats in het systeem krijgen.

In Frankrijk is het artisanale bedrijf erkend en beschermd. De Franse beenhouwers mogen op bepaalde voorwaarden voedingsmiddelen aan derden leveren binnen een straal van maximaal 80 kilometer. Hiermee heeft Frankrijk voorzien in een vereenvoudigde erkenningsprocedure.

Zouden dezelfde bepalingen in België kunnen worden toegepast?

06.04 Minister Jef Tavernier: Wanneer in een parlementaire tekst een definitie wordt opgenomen, dan is dat niet om een verbod in te stellen, wel om de tekst te verduidelijken. Indien de Europese wetgever de bedoeling had een verbod op te leggen, dan zou hij die verbodsbepaling hebben opgenomen in het beschikkend

avaient l'intention de produire une interdiction, il l'aurait incluse dans le dispositif. Il faut bien constater que ce n'est pas le cas.

L'interprétation que donne mes services, en accord avec ceux de la Commission, de la définition du commerce de détail telle qu'elle figure au point 7 de l'article 3 du règlement est la suivante: "la manipulation et/ou la transformation de denrées alimentaires ainsi que leur entreposage dans les points de vente ou de livraison au consommateur final" évoque le concept tel qu'il relève du sens commun.

Par renvoi à la définition du consommateur final qui figure au point 18 du même article, on peut comprendre que les activités visées ici sont limitées à la vente et à la livraison au consommateur lui-même, c'est-à-dire à la personne qui, avec son ménage, consomme effectivement la denrée.

La seconde partie de la définition a pour objet d'étendre ce concept en assimilant au commerce de détail diverses activités plus étendues dont il ne peut être contesté qu'elles comportent, indépendamment de celles évoquées plus haut, des opérations de commerce de gros telles que les plate-formes de distribution vers les grandes surfaces et les grossistes.

Parmi cette énumération figurent aussi la catégorie de commerces au sein de laquelle il est possible de ranger les boucheries.

Dès lors, pour les besoins de ces règlements, il convient d'assimiler les activités visées dans la seconde partie à celles visées dans la première partie. Il est d'ailleurs également loisible d'y inclure les activités mixtes.

Il résulte de cette interprétation que le règlement évoqué n'interdit pas la livraison et la vente des denrées alimentaires par un détaillant à un autre établissement de même catégorie. Il importe cependant de fixer des règles régissant ce type d'activité et, notamment, des limites sur le plan quantitatif et géographique eu égard aux établissements ayant consenti les efforts nécessaires en vue d'obtenir un agrément national ou européen pour le commerce de gros.

Actuellement, la réglementation nationale interdit la livraison entre boucheries, mais autorise la livraison entre un boucher et les collectivités comme les restaurants, hôpitaux, cantines et autres établissements similaires.

Il est vraisemblable que les règlements européens relatifs à l'hygiène des denrées alimentaires d'origine animale, actuellement en discussion au Parlement et au Conseil, comporteront certaines dispositions en matière d'échanges entre établissements de commerce de détail. Il est aussi possible qu'ils renvoient, en tout cas pour partie, à la réglementation des états membres selon le principe de subsidiarité.

J'ai l'intention d'attendre la publication de ces règlements pour apporter, si nécessaire, certaines modifications à la réglementation nationale.

gedeelte, wat niet het geval is.

Het eerste deel van de definitie, namelijk "het hanteren en/of verwerken van levensmiddelen en het opslaan daarvan op de plaats van verkoop of levering aan de eindverbruiker" spreekt voor zich.

Uit de verwijzing naar de definitie van de eindverbruiker kan worden afgeleid dat de tekst enkel betrekking heeft op de activiteiten van verkoop en levering aan de verbruiker zelf.

Het tweede deel van de definitie breidt dat begrip echter uit en stelt een aantal ruimere activiteiten, zoals de groothandel, gelijk met de detailhandel.

Bij de opgesomde activiteiten worden handelszaken vermeld waar de beenhouwerijen onder vallen.

Het reglement verbiedt dus niet dat een detailhandelaar levensmiddelen levert en verkoopt aan een andere handelszaak die tot dezelfde categorie behoort. Er dienen echter regels te worden vastgesteld voor dat soort activiteit. Op dit ogenblik verbiedt onze nationale wetgeving dat beenhouwerijen aan elkaar leveren, maar ze mogen wel leveren aan restaurants en aanverwante gelegenheden.

Het valt te verwachten dat de Europese regelgeving betreffende de hygiëne van de levensmiddelen van dierlijke oorsprong bepalingen zal omvatten inzake handelsverkeer tussen detailhandelaars. Het is ook mogelijk dat ze het subsidiariteitsbeginsel zal hanteren en zal verwijzen naar de regelgeving van de lidstaten. Ik wil de publicatie van die reglementen afwachten om, indien nodig, de nationale regelgeving aan te passen. Ondertussen blijft de huidige nationale regelgeving van toepassing.

Entretemps, c'est l'actuelle réglementation nationale qui reste d'application.

06.05 Robert Hondermarcq (MR): Merci, monsieur le ministre. Je suppose que vous resterez comme vous le dites très attentif et votre successeur aussi d'ailleurs. Je voudrais aussi que dans le même cadre, puisque c'est tout à fait parallèle, on agisse de la même manière pour une question que je vous ai déjà posée il y a deux ans, en ce qui concerne les abattements à domicile et la continuité de cette dérogation à la loi de 1952.

06.03 Robert Hondermarcq (MR): Ik zou willen dat men op dezelfde manier handelt wat het slachten thuis betreft.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Voorzitter: Philippe Seghin

Président: Philippe Seghin

07 Vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de vogelpest" (nr. B241)

07 Question de M. Servais Verherstraeten au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la peste aviaire" (n° B241)

07.01 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, misschien kunnen we ook een beetje op de actuele omstandigheden van vandaag inspelen, tenzij ik samen met u naar het kabinet ga en we gezamenlijk die persconferentie organiseren. Dat belet mij dan om aan een journalist te vragen om met zijn GSM naar uw persconferentie te gaan en daar zijn GSM aan te zetten.

07.02 Minister Jef Tavernier: Ik wilde het Parlement op de hoogte stellen, vooraleer de pers in te lichten.

07.03 Servais Verherstraeten (CD&V): Dat siert u, mijnheer de minister. Dat was eigenlijk ook de uitnodiging die ik u wilde geven, dat u als het ware de info die u zo dadelijk geeft, nu aan ons als Parlement zou geven.

Mijnheer de minister, u hebt maatregelen genomen met betrekking tot het voorkomen van vogelpest. In het licht van de informatie die ik lokaal bekomen heb – u weet dat ik grensbewoner ben in een van de betrokken gemeenten – kan ik mij niet van de indruk ontdoen dat de voorgeschiedenis ofwel chaotisch is verlopen, ofwel dat een en ander toch wel mis is gelopen. Wat stel ik eigenlijk vast? Ik ga gewoon op basis van de stukken die ook naar de gemeentebesturen zijn vertrokken en op basis van de data waarop ze zijn toegekomen, even kort de voorgeschiedenis met u overlopen.

De eerste klinische tekenen in Nederland dateren van 24 februari. Uw koninklijk besluit, excuseer, uw ministerieel besluit dateert van 27 februari. Op 28 februari zijn in Nederland een zestiental bedrijven verdacht van besmetting. Mogelijkerwijze hebt u visionaire eigenschappen, mijnheer de minister, ofwel is er iets anders fout, maar mij lijkt het wel relevant wanneer de eerste informatie in België was en dat zou ik wel graag vernemen. Op 1 maart is er de beslissing van de Europese Commissie naar Nederland toe om maatregelen te treffen. Op 1 maart vinden wij ook een persbericht

07.03 Servais Verherstraeten (CD&V): Le ministre a pris de manière assez chaotique des mesures destinées à prévenir la peste aviaire. Le 24 février, les premiers signes cliniques de peste aviaire sont apparus aux Pays-Bas. Votre arrêté ministériel date du 27 février. Le 1er mars, la Commission européenne a demandé des mesures à l'égard des Pays-Bas, un premier communiqué de presse de l'AFSCA a été publié, annonçant que des entreprises seraient placées sous surveillance vétérinaire, et les communes frontalières ont reçu une télécopie de l'Intérieur leur demandant de renforcer le contrôle aux postes frontières et sur le marché aux animaux dans la zone Mol-Balen-Dessel. Il n'ont pas reçu la moindre communication du

van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, waarbij gemeld worden de maatregelen die in Nederland worden genomen, waarbij men stelt dat er een vermoeden is dat er klassieke vogelpest is in Nederland, waarbij het Agentschap zegt die morgen te zijn ingelicht en waarbij wordt aangekondigd dat er bedrijven onder veterinaire toezicht zullen worden geplaatst.

Dit gaat over een persbericht van 1 maart, mijnheer de minister. Ik moet u zeggen, mijnheer de minister, dat die eerste maart via Binnenlandse Zaken een fax terecht zal komen bij de grensgemeentes, waarin gewoon wordt gevraagd om controle uit te oefenen op de grensovergangen en om controle te houden, voor de zone Mol-Balen-Dessel, wat betreft de dierenmarkt. Dat komt de eerste maart op de gemeentebesturen aan: controle aan de grenzen, maar van Binnenlandse Zaken. Geen taal of teken vanwege uw kabinet, geen taal of teken vanwege het Federaal Agentschap, geen taal of teken vanwege de gouverneur.

Er wordt louter informatie gegeven over Nederland en over maatregelen die in Nederland zijn getroffen, die uiteraard in België geen enkele rechtskracht hebben en waardoor de lokale besturen zeker niet zijn gebonden.

Op 3 maart is er een nieuw persbericht van het Federaal Agentschap. Daarin stond dat men vanaf toen een aantal bijkomende maatregelen zou nemen. Het interesseert mij welke bijkomende maatregelen op 3 maart werden genomen. Men spreekt over een verzamelverbod, over maatregelen in professionele pluimveebedrijven en ook over maatregelen die ik later in het Staatsblad zal terugvinden.

Op 6 maart wordt in het Staatsblad het ministerieel besluit van 27 februari gepubliceerd. Pas op 6 maart worden de gemeentebesturen ingelicht. Via de gouverneur, en uiteraard via de site van het Staatsblad, krijgen zij kennis van het koninklijk besluit en van de uitgevaardigde maatregelen. Tot daarvoor hadden zij geen enkele rechtsgrond om bijzondere maatregelen te treffen en was er alleen via Binnenlandse Zaken gevraagd de grenzen en de markt te controleren, niet eerder dan 6 maart.

Ik kom tot mijn vragen. Ten eerste, is al wat u hebt gedaan niet een beetje chaotisch verlopen? Is het niet te laat en te weinig, zeker in het licht van het feit dat de Europese Commissie minstens vijf dagen voor u maatregelen heeft uitgevaardigd?

Ten tweede, in Het Nieuwsblad van 11 maart lezen wij dat de duiven wel mogen uitvliegen. Dat hebt u in de krant gezegd, maar ik vind dat niet terug in het koninklijk besluit. Waar staat dat in het koninklijk besluit? Kunt u mij uitleggen waarom u deze uitspraken hebt gedaan en op basis van welke rechtsgrond?

Daarom heb ik nog een paar zeer concrete vragen, die u ook in mijn schriftelijke vraag vindt. Al tijdens het weekend van 1 maart was door het crisiscentrum van de regering om waakzaamheid bij de grensovergangen gevraagd. Hoe verklaart u de chronologie van de totstandkoming van de maatregelen? Welke zijn de maatregelen en de bijkomende maatregelen? Welke zijn de precieze data? Hoe verklaart u de termijn van publicatie in het Staatsblad? Waarom

cabinet de la Santé publique, ni de l'AFSCA, ni du gouverneur. En outre, ils n'ont été informés qu'au sujet des mesures prises par les Pays-Bas qui n'ont pas force de loi en Belgique.

Le 3 mars, l'AFSCA a annoncé des mesures supplémentaires. De quelles mesures s'agit-il? Une interdiction des rassemblements et quelques mesures contre les entreprises de volailles professionnelles n'ont paru que plusieurs jours plus tard au *Moniteur belge*, qui a publié le 6 mars l'arrêté pris le 27 février.

Les administrations communales concernées n'ont donc été officiellement informées que le 6 mars et ne disposaient jusqu'alors d'aucun fondement juridique pour prendre des mesures particulières. C'est beaucoup trop tard.

Le 11 mars, j'ai lu dans *Het Nieuwsblad* que les pigeons pouvaient, selon vous, toujours voler librement. Cette exception n'a toutefois pas été mentionnée dans l'arrêté ministériel et je me demande dès lors quels en sont les motifs.

D'où provient ce décalage entre le moment où l'arrêté ministériel a été pris et sa parution au *Moniteur belge*? Les administrations communales concernées ne pouvaient-elles être averties plus rapidement? Comment la situation évolue-t-elle?

gebeurt dat pas op 6 maart? Hoe werden de betrokken gemeentebesturen op de hoogte gebracht? Kon dat niet eerder? Werden de maatregelen in de loop van die dagen, vanaf 24 februari, toen men in kennis was, tot heden geëvalueerd en gevolgd?

Ten slotte kom ik tot de actuele toestand van vandaag. Voor zover ik goed ben ingelicht, zijn er tot op heden aanwijzingen van vogelpest, maar zijn er daarvan nog geen objectieve en harde bewijzen. Alle objectieve factoren tonen evenwel aan dat het zo is. Ik heb begrepen dat er onder meer een bufferzone is uitgevaardigd. Kunt u de maatregelen, die desnoods vandaag in functie van die casus zijn genomen, verduidelijken? Kunt u over het geheel van de toestand zelf oordelen of u snel, efficiënt en accuraat hebt gehandeld?

07.04 Minister **Jef Tavernier**: Collega, ik probeer op de achterliggende toon van uw vragen te antwoorden.

Een, door te zeggen dat de eerste klinische tekenen in Nederland zijn opgedoken.

07.05 **Arnold Van Aperen** (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik denk dat ik het beste kan aansluiten bij de vraag van collega Verherstraeten.

Mijnheer de minister, collega's, ik meen dat mijn gewaardeerde collega het nogal negatief voorstelt. Ik wil Binnenlandse Zaken, maar ook "minister Jef" feliciteren met het feit dat de diensten toch vrij direct hebben gehandeld. Ik ben toevallig ook de burgemeester van een grensgemeente. Wij werden vlug in kennis gesteld toen de vogelpest nog heel ver in Nederland bekend raakte. Toen was het nog maar in Nederland, ginds ver en wij dachten dat het niet tot over de grens zou komen. Het is nu natuurlijk helemaal wat anders omdat men in Poppel-Ravels een haard heeft ontdekt.

Men heeft onmiddellijk gevraagd een verhoogde waakzaamheid aan de dag te leggen. Ik denk dat het is zoals bij de MKZ. Er waren er die daarop onmiddellijk hebben ingespeeld met de federale en de lokale politie om verhoogde controles uit te voeren. Ik heb 28 kilometer grens met 22 grensovergangen. Wij hebben daar direct het nodige voor gedaan en een ploeg extra ingezet. Ik weet niet hoe de andere collega's dat doen. Mijn grote zorg is dat we zoals de MKZ ook de vogelpest buiten kunnen houden. Ik weet ook dat vogeltjes over de grens vliegen en dat we die niet kunnen tegenhouden.

Het is spijtig dat men vanuit een bepaalde hoek de minister en het Federaal Agentschap altijd in een slecht daglicht tracht te stellen en onderuit te halen. Ik ben van mening dat wij die vogelpest moeten voorkomen met alle mogelijke middelen. Ik heb ook enkele vragen bij vooral het economische en het sportieve aspect.

Op het economische vlak zijn er de pluimveebedrijven. Er zijn mestkippen die op 6 weken tijd slachtrijp zijn en dan moeten zij weg kunnen. Op dit moment is er nog niets, maar hoe zit het in die schutskring die nu is gemaakt? Als er kippen blijven zitten, ontwikkelen er zich ziekten. Ik weet hoe het destijds met de varkens is gegaan. Men krijgt een overpopulatie. Daarvoor moet men de nodige maatregelen treffen.

Dan zijn er ook de pluimveemarkten en de duivenmarkten, ook al is

07.05 **Arnold Van Aperen** (VLD): Je me permets de me joindre à la question de M. Verherstraeten. Les départements de la Santé publique et de l'Intérieur ont informé sans délai les communes frontalières. Comme lors de l'épizootie de fièvre aphteuse, les communes frontalières ont d'emblée renforcé les contrôles à la frontière. A cette fin, des policiers supplémentaires ont été déployés.

Je regrette que le ministre et l'AFSCA, qui ont pourtant bien agi dans le cadre de la crise actuelle, soient continuellement la cible d'attaques qui viennent invariablement du même côté. Nous devons mettre tout en oeuvre pour prévenir la peste aviaire. Quelles mesures ont-elles été prises à l'égard des élevages de volailles, des marchés de volailles et de la colombophilie?

Comment les communes frontalières peuvent-elles réagir plus adéquatement à de pareilles situations et que doivent-elles faire lorsque les foyers d'infection sont multiples? J'insiste sur la nécessité d'informer immédiatement et clairement les administrations communales et les citoyens.

dit een stuk folklore. Ik wil het ook hebben over het opleren van de duiven, het spelen met de duiven want dat beroert heel veel mensen. Heel veel mensen in alle deelgemeenten zijn duivenmelker. Ik wil daarover toch enkele vragen stellen. Hoe kunnen burgemeesters van grensgemeenten met de federale en de lokale politie daarop beter inspelen? Kunt u ons concreet bepaalde zaken meegeven? Zijn er nog meer haarden? Zijn er vermoedens?

Wat moet er met de pluimveemarkten, de vogelmarkten, de duivenmarkten gebeuren? Wat met het opleren van, loslaten van en spelen met de duiven? Wat met de pluimveebedrijven en de kippen die slachtklaar zijn? Hoe kunnen wij samen met de politie nog meer doen? Wat zijn de vaststellingen van vandaag? Voor de toekomst zou ik willen vragen om de mensen, de gemeentebesturen en de bevolking kort op de bal in te lichten in een zeer duidelijke, aanneembare taal en dan zal iedereen zijn weg daarin kunnen vinden.

07.06 Minister **Jef Tavernier**: Ik ga nog even verder op het antwoord dat ik was begonnen.

Op 24 februari 2003 zegt u zelf dat klinische tekenen in Nederland niet zorgden voor berichten aan de overheid. Ik wil er wel op wijzen dat het om Nederland gaat. Als het slechts dagen later aan de Nederlandse overheid wordt gemeld, kan men moeilijk de vraag stellen waarom de Belgische overheid niet heeft opgetreden. Eerst moet men geïnformeerd zijn. Het grote verschil met wat gisteren is gebeurd, is dat de dierenarts bij de vaststelling van de dood van 2000 kippen nagenoeg onmiddellijk de Belgische overheid op de hoogte heeft gebracht zodat wij dezelfde dag nog de plaatselijke overheden hebben kunnen verwittigen. In Nederland heeft het dagen geduurd. Op zaterdag 1 maart 2003 werden wij ingelicht over sterke vermoedens van klassieke vogelpest in de Gelderse vallei in Nederland. De Nederlandse overheid deelde in de loop van dag mee dat een zone werd afgebakend en dat een exportverbod van pluimvee werd uitgevaardigd. Wij moeten dus niet eens een importverbod voor Nederlands gevogelte uitvaardigen, want bij hen is er een exportverbod.

Toen wij op zaterdag 1 maart – niet vroeger - die informatie hebben ontvangen, heeft het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen in overleg met het kabinet en de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid omstreeks 10 uur een beperkte crisiscel opgericht. Die cel bracht alle recente importen uit Nederland in kaart. Onze eerste bezorgdheid was dus de vraag of er gevogelte vanuit het besmette gebied en vanuit Nederland in het algemeen in België was ingevoerd. In de loop van dezelfde dag werd via het crisiscentrum van de regering gevraagd om extra toezicht uit te oefenen op Nederlandse transporten in het grensgebied. Op vraag van de Nederlandse overheid stelde België het draaiboek voor het doden van pluimvee, dat in het Federale Agentschap werd gemaakt, ter beschikking. Zij hadden geen draaiboek. Dankzij ons hebben zij het geleerd.

Hoewel het ging om een gebeuren in Nederland waarbij België zelfs buiten de schutskring viel, werd op zaterdag in een persmededeling de eerste informatie aan het publiek verstrekt. Bovendien was er het exportverbod vanuit Nederland. Op 3 maart 2003 nam het Federaal

07.06 **Jef Tavernier**, ministre:

Les premières manifestations cliniques ont été détectées au mois de février aux Pays-Bas. Les autorités néerlandaises n'en ont été informées que quelques jours plus tard. A l'inverse, de ce qui s'est passé à ce moment-là, je puis vous citer l'exemple du vétérinaire qui a constaté hier la mort de 2000 poulets et qui en a immédiatement informé la Belgique. Nous communiquons donc rapidement et nous ne sommes certainement pas moins efficaces que les Néerlandais. Un communiqué selon lequel la peste aviaire se serait déclarée dans la Vallée de la Gueldre a ensuite été diffusé le 1er mars. Les Pays-Bas ont aussitôt interdit toute exportation de volaille, de sorte qu'il était inutile que nous en interdisions l'importation. Le même jour, à 10 heures, nous avons sans attendre mis sur pied une cellule de crise chargée de retrouver la trace des volailles importées récemment des Pays-Bas. Depuis, les transports dans la zone frontalière font l'objet d'une surveillance accrue. Les Pays-Bas ont emprunté à nos services un scénario pour faire face à la crise. Le communiqué de presse diffusé samedi concernait uniquement la peste aviaire détectée aux Pays-Bas. Le 3 mars, l'AFSA a placé les entreprises qui exportent de la volaille sous surveillance et a

Agentschap een aantal initiatieven. De bedrijven met recente importen werd opgespoord en onder toezicht geplaatst. Na intern overleg werd een pakket maatregelen voorgesteld om de uitbraak van de klassieke vogelpest te voorkomen. Er werd tot verhoogde waakzaamheid beslist. Ik heb dat goedgekeurd. Er werd overleg georganiseerd met een brede vertegenwoordiging uit de pluimveesector. De mensen uit de sector zelf moeten immers in de eerste plaats meewerken. In een bericht aan het publiek werden maatregelen aangekondigd. Er werden bovendien twee callcentra opgericht: één voor de consument en één voor de professionelen. Op dinsdag 4 maart werd een ministerieel besluit met de tijdelijke maatregelen ondertekend en ter publicatie naar het Belgisch Staatsblad gezonden. De publicatie gebeurde op 6 maart. Nog op 4 maart werd verder overleg in het crisiscentrum van de regering gepleegd om een mogelijke uitbraak in België op te vangen. Op vraag van de Nederlandse overheid, die grote moeilijkheden ondervond bij het doden van het pluimvee, verleende een expert van het Federaal Agentschap in Nederland met goed gevolg bijstand: de vernietiging verliep sneller. Op donderdag 6 maart, een dag later dan verwacht, werd het ministerieel besluit gepubliceerd. Er verstreek dus één dag tussen de ondertekening en de publicatie. Het besluit werd in plaats van op 4 maart verkeerdelijk op 27 februari gedateerd.

In tegenstelling tot wat u beweert, ben ik van mening dat mijn diensten en het Federaal Agentschap snel, methodisch en in goed overleg zijn opgetreden. De burgemeesters van de grensgemeenten werden regelmatig op de hoogte gehouden, alle maatregelen werden tijdig en overzichtelijk bekendgemaakt via de media, de pers en het Belgisch Staatsblad. Ik wijs erop dat het gaat om gebeurtenissen die zich in Nederland voordeden. Op de website van het Voedselagentschap waren de persberichten te vinden. In functie van de verspreiding van de vogelpest werden en worden de maatregelen permanent geëvalueerd.

Sedert het opstellen van mijn antwoord kan ik u meedelen dat wij – zoals steeds – maandagnamiddag hebben overlegd met de directeur van het Federaal Agentschap. Toen werd de vraag gesteld of de maatregelen niet moesten worden versoepeld, gezien de opmerkingen van onder meer duivenmelkers dat wij zouden hebben overdreven. In Nederland mochten - in tegenstelling tot ons land – nog wel wedstrijden worden georganiseerd. Maandag hebben wij, gelukkig maar, besloten toch nog maar een week te wachten. Maandagavond beweerde niemand meer dat wij vorige week te streng zouden zijn geweest. Het ging toen over de problemen in Breskens die waarschijnlijk geen vogelpest betreffen. Daarnaast verduidelijk ik dat wij vooral het verzamelen van pluimvee en gevogelte hadden verboden. Duivenwedstrijden en vogelmarkten mogen dus niet worden georganiseerd. Iedere duivenmelker mag wel zijn eigen duiven opleiden, maar niet samenbrengen en terecht.

Maandagavond zijn wij op de hoogte gebracht van een mogelijk geval van vogelpest in Breskens en hebben wij met de Nederlandse overheid overlegd. Bovendien, mijnheer Verherstraeten, hebben onze goede contacten met de Nederlandse overheid ervoor gezorgd dat wij gelijktijdig dezelfde informatie hebben verstrekt. Ikzelf was maandagavond op de hoogte van de problemen in Nederland en wij hebben afgesproken dat wij niet vroeger zouden communiceren dan de Nederlandse overheid, met name maandag om middernacht.

placé certaines régions spécifiques en état de vigilance accrue. Une concertation a également été menée avec des professionnels du secteur avicole. Deux services téléphoniques ont été mis sur pied, tant pour le producteur que pour le consommateur. Un arrêté ministériel a été pris le 4 mars et publié le 6 mars au *Moniteur belge*. Cet arrêté porte erronément la date du 27 février. A ce moment, le gouvernement a également mené une concertation de crise. La Belgique a dépêché un expert aux Pays-Bas pour les assister dans le cadre de l'extermination d'animaux contaminés. Mes services et l'AFSA ont agi rapidement, avec méthode et en concertation. Il s'agit en l'occurrence d'événements aux Pays-Bas. Nous avons pris des mesures visant à prévenir la peste aviaire, des mesures qui font l'objet d'une évaluation permanente. Le lundi 10 mars, il a été demandé si nous pouvions assouplir les mesures prises. J'ai heureusement choisi d'attendre encore une semaine. Lundi soir, nous avons été informés d'un cas éventuel de peste aviaire à Breskens. Hier soir, un cas a été signalé à Poppel. Les mesures nécessaires ont été prises, le centre de crise a été mis à contribution et les gouverneurs ont été avertis. J'ai informé personnellement les bourgmestres de Baarle-Hertog et de Ravels des mesures à prendre. Les tests en matière de peste aviaire semblent heureusement négatifs. Le 3 mars, l'AFSA a placé les entreprises qui exportent de la volaille sous surveillance et a placé certaines régions spécifiques en état de vigilance accrue. Une concertation a également été menée avec des professionnels du secteur avicole. Deux services téléphoniques ont été mis sur pied, tant pour le producteur que pour le consommateur. Un arrêté ministériel a été pris le 4 mars et

Gisteren werd een geval in Poppel gelijktijdig in Nederland en België gemeld, meer bepaald om 23.00 uur. De nodige maatregelen werden genomen. Vooraf is het crisiscentrum ingeschakeld en zijn de gouverneurs verwittigd. Gisteravond om 20.00 uur heb ik persoonlijk getelefoneerd naar de betrokken burgemeesters van Baarle Hertog en Ravels om hen op de hoogte te brengen van de faxen en mails die hen via de gouverneur zouden bereiken, met alle te nemen maatregelen. Zij hebben onmiddellijk hun medewerking toegezegd. Er is verhoogde waakzaamheid en de andere betrokken burgemeesters worden geïnformeerd. Wij controleren nu de tests inzake vogelpest en zij lijken negatief. Dit belet niet dat tweeduizend van de twaalfduizend kippen plots zijn gestorven. Men kan dus niet beweren dat er niets aan de hand was.

Wij hopen dat er in de komende uren geen nieuwe haarden meer zullen komen. We doen natuurlijk een oproep aan de ganse sector om het ons te melden als er zich gevallen voordoen. Als het ons niet gemeld wordt, kunnen we niet optreden. We kunnen moeilijk elk hok gaan onderzoeken. Er komt dus een verhoogd toezicht. Er is ook een onmiddellijke opruiming. De tijdelijke maatregelen van vorige week worden bevestigd. Voor de rest worden alle nodige verdere – en strengere – stappen voorbereid en doorgevoerd zodra het nodig is. Ik denk dat we dus echt wel alles gedaan hebben.

Ik wil er ook op wijzen dat wij alle certificatie van pluimvee hebben gestopt, dus dat er op dit moment in feite geen uitvoer meer mogelijk is van Belgisch pluimvee. Er is geen formeel exportverbod, maar er is geen certificatie meer. We bekijken nog een aantal andere zaken voor als het nodig zou zijn. Ik wil erop wijzen dat het in Nederland was en dat wij opgetreden hebben als we geïnformeerd werden. Het heeft een tijdje geduurd voor de overheid werd geïnformeerd nadat de kweker het in Nederland vaststelde. 27 februari was een vergissing. Het is 4 maart, gepubliceerd op 6 maart. Dit was inderdaad een fout: de datum. Niet meer dan dat.

07.07 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik hoop dat het louter een administratieve fout was en dat het niet – links of rechts – bleef liggen.

07.08 Minister Jef Tavernier: Ik ben formeel. Het is echt waar. Ik ben op zaterdag 1 maart op de hoogte gebracht. Ik ken het verschil tussen donderdag 27 februari en zaterdag 1 maart, het moment waarop men denkt een week vakantie te hebben.

07.09 Servais Verherstraeten (CD&V): We hebben gezamenlijk geen vakantie gehad, mijnheer de minister, en dat is ook geen probleem. U bevestigt vandaag formeel – en ik wens niet de indruk te wekken dat ik aan uw woorden zou twijfelen – dat u vanaf 1 maart in kennis bent gesteld. Dat is ook in overeenstemming met het persbericht van 1 maart van het Federaal Agentschap dat zegt dat ze die morgen, de morgen van 1 maart, werden ingelicht. Ik denk dan, mijnheer de minister, dat u vanaf 1 maart, toen u 's morgens in kennis was gesteld, die bijzondere tijdelijke maatregelen die u pas op 6 maart publiceerde in het Belgisch Staatsblad had kunnen uitvaardigen en onmiddellijk daarna publiceren. Ik denk dat er

publié le 6 mars au *Moniteur belge*. Cet arrêté porte erronément la date du 27 février. A ce moment, le gouvernement a également mené une concertation de crise. La Belgique a dépêché un expert aux Pays-Bas pour les assister dans le cadre de l'extermination d'animaux contaminés. Mes services et l'AFSA ont agi rapidement, avec méthode et en concertation. Il s'agit en l'occurrence d'évènements aux Pays-Bas. Nous avons pris des mesures visant à prévenir la peste aviaire, des mesures qui font l'objet d'une évaluation permanente. Le lundi 10 mars, il a été demandé si nous pouvions assouplir les mesures prises. J'ai heureusement choisi d'attendre encore une semaine. Lundi soir, nous avons été informés d'un cas éventuel de peste aviaire à Breskens. Hier soir, un cas a été signalé à Poppel. Les mesures nécessaires ont été prises, le centre de crise a été mis à contribution et les gouverneurs ont été avertis. J'ai informé personnellement les bourgmestres de Baarle-Hertog et de Ravels des mesures à prendre. Les tests en matière de peste aviaire semblent heureusement négatifs.

07.09 Servais Verherstraeten (CD&V): J'estime que le ministre aurait pu prendre les mesures publiées le 6 mars dès le 1er mars. Il a perdu du temps inutilement. Je constate que le ministre ne parle en somme que de renforcement des contrôles aux frontières et qu'il se réfugie derrière les mesures néerlandaises, qui n'ont aucune

modeloos tijd is verloren. U zegt dat het in Nederland was en niet in België, maar Nederland grenst nog altijd aan België en u kent de gevaren van vogelpest beter dan wie ook. Het Federaal Agentschap kent die ook.

force juridique dans notre pays.

Ik moet vaststellen dat u eigenlijk louter spreekt over een verhoogde controle aan de grens. U kan zich niet verschuilen, wat u nu in mijn ogen ook doet, achter maatregelen die in Nederland zijn uitgevaardigd. Die Nederlandse maatregelen hebben geen enkele rechtskracht in België en het is niet omdat er een exportverbod is in Nederland dat er bijgevolg de facto geen import is naar België. Er kunnen Nederlanders zijn die de wet overtreden en die toch invoeren. Welke restricties zijn er verbonden aan die verhoogde waakzaamheid? Hoe kan men optreden als er op dat ogenblik nog geen tijdelijke maatregelen zijn, want die tijdelijke maatregelen verschenen pas 6 dagen later in het Staatsblad, op 6 maart.

Op 3 maart kondigt men bijkomende maatregelen aan. Ik verwacht dan op zijn minst van u op 3 maart een ministerieel besluit. Wij krijgen dat niet. Wij krijgen dat op 4 maart en in het Staatsblad verschijnt het nog eens twee dagen later terwijl de Europese Commissie geen 5 dagen nodig heeft en vanaf 1 maart maatregelen neemt. In uw ministerieel besluit erkent uzelf, ik citeer: "... gelet op de dringende noodzakelijkheid en overwegende dat het vaststellen van de vogelpest in Nederland het opleggen van tijdelijke bestrijdingsmaatregelen op het Belgisch grondgebied dringend noodzakelijk maakt." Ik denk dat u die dringendheid relatief heeft toegepast. Met andere woorden, u heeft risico's genomen. Ik hoop samen met u – daar zijn we medestanders – dat er geen uitbraak is in België. Ik hoop samen met u dat het loos alarm is voor alle duivenmelkers, voor alle pluimveebedrijven in de omgeving van de Kempen en in heel het Vlaamse grensgebied met Nederland. Ik hoop dat samen met u. Vanaf het moment dat er ernstige signalen zijn in een buurland en vanaf het moment dat u daar op 1 maart kennis van had, meen ik dat u onmiddellijk had moeten optreden en dat hebt u niet gedaan. Ik betreur dat. Ik denk dat u niet snel, niet efficiënt en niet accuraat heeft gehandeld, mijnheer de minister.

07.10 Minister **Jef Tavernier**: Mijnheer Verherstraeten, tot maandagmiddag zeiden de meeste mensen dat men vorige week had overdreven.

07.11 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Mijnheer de minister, u moet zich niet laten leiden door de publieke opinie. De beslissingen en de maatregelen van de Europese Commissie wijzen erop dat u ook een pro-actief beleid en een voorzorgsbeleid moet voeren. U hebt bijna een week gewacht.

07.12 **Arnold Van Aperen** (VLD): Ik dank uiteraard de minister voor zijn uitgebreid en gedetailleerd antwoord. Ik begrijp dat Verherstraeten moet proberen om de regering en de minister zo veel mogelijk onderuit te halen. Dat is in deze tijd zowat een sport geworden. Volgens mij hebben de minister samen met het departement van Binnenlandse Zaken en het Federaal Voedselagentschap hun uiterste best gedaan. Zij hebben volgens mij vorige week wat overdreven. De publieke opinie vond dat vooral inzake de duiven. Dat is zo. Nu komt men er anders achter. Men

07.12 **Arnold Van Aperen** (VLD): Je remercie le ministre pour sa réponse détaillée. C'est à tort que M. Verherstraeten essaie de faire un croche-pied au ministre. J'insiste pour que les communes frontalières soient informées quotidiennement. Les mesures prises sont adéquates.

haalt het geval aan van Breskens en dat van Poppel. Wij zijn op dat gebied veel opener als de Nederlanders die het veel langer voor zichzelf houden om toch alle middelen te hebben. Ik heb dat meegemaakt met de MKZ. Wij moeten dagelijks gebriefd kunnen worden zodat wij weten hoe en wat. Het kan toch niet zijn dat we terug opnieuw alle grenzen gaan afzetten. Een camion met pluimvee ziet men toch rijden. Er zijn toch controles. Die rijden niet met een klein camionnetje. Men kan toch niet pietluttig gaan controleren of iemand een dode kip of een klaargemaakte kip in zijn auto heeft zitten? Destijds was het zo dat men zelfs vlees meebracht vanuit Nederland. Men heeft overdreven.

Ik vind de maatregelen die nu genomen zijn heel correct. Ik vind ook dat het voedselagentschap heel goed werk heeft geleverd want dankzij de verhoogde controles – wij zijn op dit moment het best gecontroleerde en georganiseerde land in Europa – hebben we terug wat waardering gekregen en hebben we de markt in Europa terug heroverd want anders was het gedaan geweest met zowel onze uitvoer van vlees en kippen.

Verontschuldig mij, mijnheer Verherstraeten, maar ik sta daar anders tegenover dan u. Natuurlijk begrijp ik uw situatie. Ik begrijp dat u het de regering een beetje moeilijk moet maken. Ik wil het ook niet zonder meer negeren.

07.13 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wens geen misbruik te maken, maar ik vind dat het vandaag in het licht van de omstandigheden mocht, hoewel er geen vraag was geagendeerd van de heer Van Aperen, dat hij het woord voert. Ik heb daar geen probleem mee. Ik denk niet dat hij verwijten van oppositiewerk naar mijn adres dient te versturen.

Mijnheer de minister, ik heb uw woorden heel goed begrepen. U zei dat er tot maandag veel mensen waren die zeiden dat u zwaar hebt overdreven. Mijnheer de minister, die uitspraken doen mij er de overtuiging toe doen, ook in het licht van uw publieke verklaringen omtrent de duivenmelkers, dat u aan de vooravond van de verkiezingen terughoudend was om onpopulaire maatregelen te nemen en dat u daardoor hebt geaarzeld en daardoor tijd hebt verloren tussen 1 en 6 maart.

Mijnheer de minister, ik hoop dat er geen uitbraak is in België en in Vlaanderen. Ik hoop dat dit aarzelen achteraf niet de oorzaak zou blijken te zijn van de problemen waarmee men nu in de Kempen wordt geconfronteerd.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.35 uur.
La réunion publique de commission est levée à 15.35 heures.*

L'AFSCA a fait du bon travail. La Belgique est le pays le mieux contrôlé et le mieux organisé d'Europe. Nos efforts sont appréciés, car nous avons pu reconquérir le marché européen.

07.13 Servais Verherstraeten (CD&V): Je n'ai aucune objection à ce que M. Van Aperen pose une question qui n'avait pas été annoncée, mais je n'accepte pas sa critique. Je conclus du dossier que le ministre Tavernier a perdu du temps en faisant preuve de souplesse, notamment à l'égard des colombophiles, pour des raisons purement électorales.